

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SCLOVENEK

Svetilnik sredi noči

Najmanj osemstoletnega truda na vseh poljih življenja je bilo treba, da je na osnovi stare rimske izobrazbe, krščanskih verskih resnic in svežih sil barbarskih narodov, ki so pribrumeli v Evropo, vzrastla veličastna stavba naše kulture.

Bila je to zasluga Cerkve, ki je ohranila plemenite naravne prvne antične omike, jo prekrasila s krščanskim duhom ter jo izročila nelzperanim mladim narodom, da jo razvijajo dalje v vekotrajno tvorbo.

Veliki obnovitveni pokret Gregorja sedmega, največjega vladarja duš, ki je kdaj sedel na rimski stolici, je združil vse evropske narode v katoliško kulturno občestvo, v katerem naj bi soglasno sodelovanje cerkve in države ustvarilo čudovito enoto življenja vseh narodov brez razlike v političnem, gospodarskem in kulturnem pogledu. V resnici je Cerkev več sto let vseskozi oblikovala družbo po tem vzoru in iz svojega nadnaravnega cilja izveličanja duš s krepko roko pomagala urediti življenje na svetu, da bi se človeštvo tudi pravno, politično, socialno in kulturno dvigalo na poti do svoje nadnaravne usovitve. Katoliška ideja se ni razblinila v zanikanje sveta, v mistiko, ki smatra telesnost kot odpad od popolnosti, ampak je mogočno posegla v vsa področja dejanskega življenja, ustvarila krščansko družino in jo povzdignila v podlago omikane družbe, ki ji je miren napredek zasužuran po pravilnem odnosu med avtoriteto in osebnim svobodo, med zasebno lastjo in občestveno koristjo, med nagoni narave in zakoni moralnega bitja. Zato se sme Cerkev po pravici imenovati materinsko naročje zapadnega kulturnega življenja (Troeltsch).

Tukaj ni mesta, da bi razglabljali dalje, kako in zakaj se je ta kulturna enota krščanskega občestva začela počasi rušiti. Naj je takozvana osvoboditev posameznika in družbe od varuštva Cerkve prinesla življenju to in ono koristno pobudo, naj je sprostila te ali one tvorne sile, naj je dovela do še toliko tehnikega obvladovanja narave, končen rezultat odpada od Cerkve in od krščanstva samega je povratek v barbarstvo, kar danes vidimo in izkušamo sami, kamorkoli se ozremo. Tristo let takozvanega liberalizma, ki je razdril politični red z naukom o samooblastnosti individua in razrušil socialno življenje, v katerem je stanovsko vzajemnost nadomestil z neomejeno konkurenco enega proti drugemu, je zadostovalo, da stojimo pred možnostjo popolne anarhije na vseh poljih. S fanatično borbo proti krščanstvu in duhovni sili Cerkve je svobodomiselnost uspela, da je omajala vse moralne fundamente, na katerih omikana družba sloni: spoštovanje do oblasti, svetost družine, prvenstvo duhovnih in etičnih vrednot pred gmočnim in gospodarskim dogajanjem, prvenstvo obče blaginje pred sebičnostjo posameznika. Danes so ti stebri skoraj izpodkopani in kar je po notranji moči krščanstva še ostalo živga, to skušata zatreti brezbožni socializem in fašizem, dvojčka ene in iste liberalne matere.

Voditelji marksizma — vsi učenci meščanske filozofije, ki so jo zgolj obrnili narobe — skušajo ozdraviti družbo in osvoboditi sužnje kapitalizma na popolnoma istih osnovah kakor liberalizem. Egoizem enega razreda so izmenjali z egoizmom drugega, množico so prešlinili z materialističnim naukom in hočejo materializem stih premagati z isto materialistično miselnostjo kruha lačnih. Brezpogojno veljavnih moralnih zakonov, ki ne izvirajo iz gmoč in gospodarskega ustroja, ampak iz večnega Duha, ne priznavajo, zato njihovemu zamislu družbe manjka vsake trdne podlage. Slonela bo na istih nagonih sebičnosti kakor tista družba, ki jo pobijajo, kakaj socialna vzajemnost ne more biti produkt kakšnega novega gospodarskega ustroja, ustvarjenega po diktaturi razreda, ampak se more roditi samo iz globin versko in npravnstveno preronega individua, se krepki po moralni avtoriteti duhovnega občestva, kakor je Cerkev, in se ohranjanju po političnem sodelovanju posameznikov in posameznih stanov v demokratični državi. To so fundamente naše kulturne družbe; če bi se ti res razdrli, se bo naša družba kljub vsej visoki tehniki vrnila v stanje praumskih divjakov, ki se bodo med seboj neusmiljeno poklali in kulturne in tehnične pridobitve dveh tisočletij sami uničili.

Isto velja o fašizmu, ki ga je socializem po zakonu reakcije sam iz sebe porodil, čeprav so Marksovi učenci zelo iznenadeni po tem političnem stvoru, katerega njihova »nepobitno eksaktna« marksistična teorija ni pričakovala. Skušajo se ga otresti s tolažbo, da je le prehodni pojav, toda vse kaže, da jih bo še precej časa kot šiba božja tepel. Fašizem se je izcimil iz psihološke reakcije od socializma razočaranih slojev družbe, ki so dolgo časa gledali, kako socialistični voditelji tonejo v mlakuži kapitalističnega meščanstva in njegovih strank, medtem ko mali in srednji človek, ki je imel od marksizma same prazne programatične besede, čedalje bolj propada v brezposelnosti, duševni osamljenosti in praznoti brezcilnega življenja. Sprič tega Mussoliniju, Hitlerju in drugim »führerjem« ni bilo težko zamisliti nauk, ki ljudem slika nove vrste raj na zemlji, katerega hočejo uresničiti istotako po nasilni diktaturi kakor marksizem. Ker sta temelja obeh v korenini smotna — v marksizmu razredno, v fašizmu plemensko sovraštvo, oziroma malikovanje krvi, pasme in nacionalnih gonov — zato niti eden niti drugi ne bo ustvaril trajne družbe in kulture, ampak bosta le v divji borbi še bolj razdružila človeštvo in povečala kaos.

To je načelno stališče, s katerega presojamo tudi žalostne dogodke na Dunaju, ki so najbolj jarki dokaz, kar jih nujna novejša zgodovina, kako se borba idej in strank, ki

Po govorih sovjetskih veljakov

Rusija in Japonska se udarita?

Senzacionalna poročila o mrzličnih vojaških pripravah na 3000 kilometrov dolgi črti — Bodoča bojišča Bajkalsko jezero in ozemlje Čite

Vladivostok, 17. febr. tg. Ze dve leti Sovjeti vzdržujejo med ljudstvom prepričanje, da je vojna z Japonsko neizbežna. Najvišji sovjetski predstavniki so sicer z mogočnimi besednimi ofenzivami proti Japonski upali slednjo prepričati, da je boljše zanje, ako opusti svojo protirusko imperialistično politiko, toda nižje in krajevne oblasti so nevarnost vojne z Japonsko obravnavale mnogo bolj hladno in diplomatično. One so sicer videle, da stoji za Stalinovim svarilom, ki jih je diktator naslovil predvsem na Japonsko v svojem govoru, dne 27. januarja, več stotisoč ruskih vojakov in okrog 1000 ruskih aeroplanov, ki so koncentrirani na rusko-mandžurski meji. Zaenkrat je Stalinovo svarilo prestrašilo Japonce, a kljub temu se tiho in mrzlično pripravljajo.

Kdaj izbruhne vojna?

Vaš dopisnik je imel priliko, razgovorjati se z višjim sovjetskim uradnikom v Vladivostoku in ga je vprašal, če misli, da bo vojna z Japonsko še letos izbruhnila. Ruski uradnik se je temu vprašanju nasmejal, a je slednjo le priznal, da so Sovjeti popolnoma pripravljeni na vsako nevarnost, toda da je boljše, ako ostanejo optimisti. Mi ne smemo tukaj na japonski meji — se je izrazil dotični uradnik — storiti ničesar, kar bi dalo Japoncem povod misliti, da misli Rusija na vojno, marveč da se nasprotno trudi, da bi se vsakemu konfliktu izognila. Toda kljub temu ve vaš dopisnik, da se za temi miroljubnimi izjavami tukajšnjih sovjetskih predstavnikov skrivajo mrzlične priprave za vojni spopad z Japonsko. Ko sem temu gospodu ugo-

varjal, navajajoč besede Stalina, Molotova, Voršilova in Blücherja, ki govorijo o neizbežnosti rusko-japonske vojne, se mi je zopet nasmejal in se izrazil, da Rusija vojne noče in da bo branila samo nedotakljivost svoje zemlje.

Rusi grade nove železnice

Sovjetska vlada gradi z mrzlično naglico nov vojni tir prekosibirske železnice od Kalinskeje dalje, kjer se ena linija odtrga proti Harbinu in Nikolsku. Dela se vrše na 3000 km dolgi črti, ki je po mnenju vojaških strokovnjakov potrebna za premikanje čet in za dovoz prehrane v primeru vojnega konflikta z Japonsko. Na vsakih 20 km bo sovjetska vlada zgradila male vasi za železničarje in morebiti tudi za živilske skladišča in za orožje.

Ogromni transporti prihajajo

Neprestano prihajajo ogromni transporti čet in municije na mandžursko mejo in vsak dan pride več sto tovornih vagonov z vojak in z raznimi vojaškimi potrebščinami iz Moskve. Vaš dopisnik je videl te transporte, se razgovorjal z vojak, ki so kljub težavnemu prevozu v živinskih vagonih najboljše volje, se smejejo, prepevajo in se zabavajo, kot da bi nikjer ne bilo nobene nevarnosti. Včeraj je prišlo tudi več vlakov z artiljerijo in s topovi proti letalom. Sovjetska letala so koncentrirana na ozemlju med Habarovskom in Vladivostokom, največ jih je na ogromnem vojaškem letališču, oddaljenem kakih 5 železniških postaj od Vladivostopa. Ti so baje pripravljeni, da takoj napa-

dejo japonska mesta, če bi vojna izbruhnila. Armada letal je lahko v dveh urah v Tokiu.

Bodoča bojišča

Kolikor sem mogel izvedeti od raznih strani, pa smatrajo Sovjeti za najbolj verjetno bodočo vojno cono ozemlje okrog spodnjega dela Bajkalskega jezera, ki je lahko dostopno tako iz Rusije kakor tudi iz letal. taborišče nad Vladivostokom. Drugo bojno polje, ki ga Sovjeti smatrajo za verjetno bojišče in ki ga tudi v to svrhu že utrjujejo, je ozemlje okrog Čite na mandžurski meji. Vzd lž tega drugega bojišča se razprostira visoko gorovje, ki je skoroda neobljudeno. V tem gorovju se Sovjeti utrjujejo, ker smatrajo, da bi od tam obvladali vse ozemlje globoko dol v Mandžurijo. Tudi Vladivostok se zelo utrjuje, ker imajo sovjetske oblasti v rokah dokaze, da se bodo Japonci najprej hoteli polastiti tega pristanišča, ki bi eno najvažnejših strateških točk v rusko-japonski borbi.

Vojne še ne bo?

Tokio, 17. febr. TG. Prvič v zgodovini se bo zgodilo, da japonska mornarica zapusti domače vode in krene na obisk v tujino. Topot odplujeta dve križarki v Sredozemsko morje pod poveljstvom admirala Marcusa s posebno nalogo, da predstava Mussoliniju dva stara japonska zgodovinska meča kot znak občudovanja japonskega naroda. Predaja se bo izvršila v napolitanskem pristanišču. Japonski križarki bosta obiskali tudi Istanbul, Atene, Marseille in Barcelono.

Pastirsko pismo kardiala Faulhaberja

**„Božji zakoni so neodvisna veličanstva“
Monakovski nadškoj o potrebi izpraševanja vesti „velikih“**

Monakovo, 17. februarja. tg. Kardinal Faulhaber je izdal postni pastirski list, v katerem med drugim izjavlja tudi sledeče:

»Mi moramo državno oblast podpirati po zapovedi naše vesti. To je najgloblji pomen državnega konkordata. Obnovitveno in obrambno delo države ter vse vzgojne sile Cerkve se morajo znajti na ploskvi iskrenega delovnega sodelovanja, da s tem branita starodavne pravice krščanstva in njegovega npravnega reda na nemškem ozemlju. Toda vedno in vedno zopet imajo skofje dolžnost, da dvignejo svoj glas, kadar recimo zapoved v spoštovanju ne-

delje ali druge zapovedi krščanskega npravnega zakona trpijo nasilje ali kadar pride tako daleč, da se osnovna načela krščanstva, vest, krščanska morala in pojem o grehu javno potvarjajo. Svoje dni je prvi brizinski škof sv. Columban povedal friziškemu knezu v obraz: Ni ti dovoljeno živeti v krvni sramoti. Tako bo treba zakone npravnosti oznanjati tudi danes ne samo malim, ampak tudi velikim tega sveta. Vprašanje sterilizacije je bilo za katoliško cerkev rešeno v veliki okrožnici papeža Pija XI. z dne 31. decembra 1930, kjer pravi sv. oče da ne nasprotuje zdravi naravi, da se dajejo dobri nasveti za vzgojo krepkega in zdravega potomstva, toda ni dovoljeno s posredovanjem zdravnikov odpraviti sposobnosti, ki jih je dala narava. Božji zakoni so večna neodvisna veličanstva, ki ostanejo izven območja človeškega samoljublja. Luči, ki so jih prižgali ljudje, drugi ljudje lahko zopet ugasnejo. Toda npravna načela so nad časom, nad človeštvom, večna in neodvisna.«

Italija intrigira naprej v Podonavju

Dollfuss in Gömbös poideta v Rim

Vendar počakata še na Suvichev obisk v Budimpešti

Budimpešta, 17. febr. AA. Madžarski korbiro poroča: Po podatkih, s katerimi razpolagajo politični krogi, sta predsednik madžarske vlade gosp. Gömbös in avstrijski zvezni kancelar dr. Dollfuss na svojem sestanku v Budimpešti razpravljala o raznih vprašanjih. Ti razgovori se bodo nadaljevali pozneje, ko bo prišlo tudi do načelnih sklepov o stvareh, glede katerih sta pri tej priliki govorila. Trdi se, da se bodo ti razgovori nadaljevali v Rimu. Pri budimpeštanskih razgovorih je bilo zlasti govora o nadaljnjem razvoju gospodarskih odnosov med Avstrijo in Madžarsko in o intenzifikaciji vojne politike gospodarskega sodelovanja med obema sosednjima si državama. Zastran teh bodočih važnih razgovorov so listi dobili od poučenih krovk tele podatke:

Dokler ne pride italijanski državni podtajnik Suvich v Budimpešto, bo še preuranjeno govoriti o datumu nameravane potovanja predsednika vlade v Rim in o vsebini razgovorov, ki naj se vrše v Rimu. Za zdaj se lahko reče samo to, da ni čisto izključeno, da bo res prišlo do takšnega sestanka, vendar pa končnega sklepa o tem ne bo pred obiskom državnega podtajnika Suvicha v Budimpešti.

Madžarska je vsak trenutek za politiko najtesnejšega gospodarskega sodelovanja, toda za takšno sodelovanje so potrebni tudi mnogi tehniški pogoji, katerih izvedba sama po sebi zahteva dolgih in temeljitih razgovorov.

V političnih krogih se je raznesel glas, da bo predsednik vlade g. Gömbös meseca marca t. l. odpotoval v Rim na važen razgovor s predsednikom italijanske vlade g. Mussolinijem; razgovoru bi prisostvoval tudi avstrijski zvez. kancelar dr. Dollfuss.

V krogih, ki so dobro poučeni o namerah vlade, izjavljajo, da se s potovanjem predsednika vlade v Rimu dejansko računa, vendar doslej še ni nikakega končnega sklepa o tem. Doslej ni niti definitivno odločeno, ali se bo to potovanje sploh vršilo in kdaj.

DARMOL
čokolada za odvajanje
deluje blago in zanesljivo
Odobrena od Ministrstva za zdravje in narodnega zdravja
Z. št. 245 od 15. 6. 1932

Sodelovanje gledališč

Belgrad, 17. febr. m. Kakor smo že poročali, je bila te dni v Belgradu konferenca treh upravnikov narodnih gledališč: Ljubljane, Zagreba in Belgrada. Upravnik belgrajskega gledališča Ilić je danes po konferenci izjavil časnikiarjem, da se je na tej konferenci dosegel popoln sporazum glede sodelovanja med belgrajskim, zagrebškim in ljubljanskim gledališčem. V bodoče se bodo vzdrževale stalne zveze med vsemi tremi gledališči. Na konferenci je bilo sklenjeno, da bodo v vseh vprašanjih, ki interesirajo gledališke uprave, nastopala vsa tri gledališča skupno. Prva akcija bo, da bodo vsi trije upravniki gledališč poslali prosvetnemu ministru prošnjo, da se dopolni in spremeni stara uredba o gledališčih, ki je bila sprejeta še pred vojno in ki ne odgovarja zahtevam modernega gledališča, obenem pa se kosa z zakoni, ki so v veljavi. Nadalje se je sklenilo, da se bo posameznim gledališčem omogočilo nastopanje v drugih gledališčih. Gostovanja te vrste bodo zelo koristna. Tako bo n. pr. belgrajsko gledališče dajalo v Zagrebu in Ljubljani repertoar nacionalnih dram, kakor tudi nekaj predstav z baletom, dočim bo zagrebško in ljubljansko gledališče vpriporilo v Belgradu komade, ki niso na repertoarju belgrajskega gledališča. Dosegel se je tudi sporazum glede gostovanja. Doslej so si omenjena gledališča konkurirala, kdo bo boljše plačal umetnika iz inozemstva, ki je gostoval. Sedaj bo odstotek zaslužka inozemskih gostov določen v sporazumu z vsemi tremi upravniki. Končno je bilo na konferenci govora tudi o gostovanju ljubljanske drame odnosno opere v Soliju.

Napetost med Španijo in Vatikanom

Madrid, 17. febr. TG. Odnosaji med Španijo in Vatikanom so postali zopet nekoliko bolj napeti in to zaradi govora apostolskega nuncija v madridski stolnici, kjer je nuncij ostro kritiziral razlastitveni zakon, s katerim je španska cerkev izgubila svoje premoženje. Španska vlada je v Vatikanu protestirala proti temu govoru in izjavila, da so cerkvena posestva postala sicer državna last, a jih je vlada pustila Cerkvi na razpolago v polnem obsegu za verske potrebe. Zaradi tega spora, ki je nastal, španska vlada bržkone še ne bo imenovala svojega veleposlanika pri Vatikanu.

Svobodne in tajne volitve v Afganistanu

Kabul, 17. febr. TG. Mladí afganski kralj Sahih šah je razpisal splošne državnozborske volitve. Volilno pravico ima vsak nad 20 letni afganski moški, ki zna pisati in brati in ki se spodobno obnaša. Volitve so splošne, svobodne in tajne. Nad 70 letni starčki nimajo volilne pravice in ne morejo biti izvoljeni za poslanca.

Zlato beži iz Evrope

Pariz, 16. febr. p. Veliki odtok zlata iz Evrope v Ameriko se nadaljuje. V prvi polovici februarja je bilo izvoženih iz Evrope v Ameriko za 300 milijonov dolarjev zlata.

Plebiscit v Posaarju

Zeneva, 16. febr. p. Pod predsedstvom barona Aloisija je bila danes zaključena seja saarske komisije. Na seji so sklenili, da se odpostja vprašanje, ki so nastala v zvezi s saarskim plebiscitom, posebni komisiji desetih pravnikov iz nevtralnih držav. Načelno je bilo sklenjeno, da se osnuje posebna komisija, ki bo poslovala ločeno od saarske vlade. Odbor je pretresal tudi zahtevo angleškega predsednika saarske vlade Knoxa o uvedbi mednarodne policije. Prevladalo pa je mnenje, da zadeva še ni godna za rešitev. Prihodnja seja odbora bo sredi marca.

Duhovni svetnik Josip Vintar - 70letnik

Vsa Koroska ga pozna in še izven njenih mej je priljubljen široki zlati humor. Kdor je slišal kdaj njegov široki smeh, njegov segavi pozdrav, v katerem se titulira s »kvrino«, je spoznal vedri in solnčni temperament smiheljskega župnika. V prečenski župniji na Dolenjskem se je rodil 19. februarja 1864. Po končani gimnaziji je vstopil v

celovško bogoslovje in bil l. 1891 v mašnika posvečen. Slabotnega zdravia je bil, vse mogoče bolezni so ga že napadle, skoraj vsako leto je resno obolen, pa je menda v njegovi vedrosti tihi skrivi vir moči, da je vsako bolezen premagal in že 43 let vrši težko dušnopastirsko med koroskimi Slovenci, s katerimi je zrastle v tako tesno neločljivo zvezo, da ga niti nesrečni plebisciti niti neprijetni dogodki neposredno po njem niso mogli izgnati iz dežele, v kateri je vse zmožnosti in vse sile posvečal slovenskemu ljudstvu. Res, vse, kar mu je Bog darov podelil, je žrtvoval in se žrtvuje svojim ljubim Korocem: svojo toplo besedo na prižnici, nešteto ur v spovednici, previdne nasvete za gospodarstvo kot sposoben posojilničar in še izkušnje iz dolgega življenja v političnem društvu in — ne nazadnje — svojo posem. Kjer je gospod Vintar, tam se poje.

Sedem in dvajset let že pastiruje v rojstni župniji ljubljanskega škofa v smihelu pri Pliberku. Uprav v letu njegove nove maše je prišel v smihel. Naj bodi še to omenjeno, da je imel sedanji ljubljanski škof v Vintarjevem župnišču vedno gostoljubno odprto počitniško dom. — Še naj mu da ljubi Bog zdravia in moči, da bo v vedrosti svoje duše še dolgo lajšal koroskim Slovincem težke dni!

Sedem križev Jožeta Kostanjevca

Danes dopolnjuje znani slovenski književnik Josip Kostanjevec 70. leto svojega življenja. Sončno Vipavo je zagledal 19. februarja 1864. Maturo je v Kopru na učiteljski 1884. leta ter nato učiteljeval po raznih krajih Slovenije in Dalmacije. Leta 1910 je bil upokojen kot vadnični učitelj v Ljubljani, od koder se je za stalno preselil v Maribor. Tam še danes živi zadovoljno in srečno življenje v krogu ljubce ga družinice.

Kot književnik se je Kostanjevec že v učiteljsku pojavil in sicer s pesmimi. Toda spoznal je, da v teh ne more povedati, kar bi rad in kakor bi bilo prav. Zato je za celih 9 let umolknil. Šele 1896 se je oglašil v LZ s povestico »Kmetijska ljubezen«. In od tedaj je postalo njegovo pisateljsko delo plodovito. V raznih slovenskih revijah, zlasti pa v »Ljubljanskemu Zvonu«, kamor je povabil ravnatelj ženskega učiteljskega v Gorici in urednik LZ, Viktor Bežek. Ta list je priobčeval njegove novelle, povesti in romane od 1887. do 1925. leta. Kostanjevec je ljubil zlasti družinske povesti, katere je oblikoval po vzoru Kersnikovega in Govekarjevega naturalizma kakor tudi staroitalijanske (Boccacciove) novelistike, kesnje pa se je dokaj naslonil na novejšo lirico-psihološko novelistiko Meska in Cankarja. Kostanjevec sicer ni dal nikakih umetniških razodetij, znal pa je zanimivo in spretno pripovedovati zabavne in resne povesti.

Poleg »Ljubljanskega Zvona« je sodeloval tudi v »Slovanu«, »Kreću«, »Domu in svetu«, »Mentorju«, v Knežovi knjižnici, pri Mohorjevi družbi, v »Slovincu«, »Slov. Narodu«, »Jutru« itd. Vseh njegovih del ne moremo naštevati na tem mestu, zakaj preobširno je bilo njegovo pisateljsko delo. V prijateljskih stikih je živel s Franom Geštrinom, Franom Krekom, Fr. Podlimbarskim, Antonom Funtkom, Franom Levcem, Franom Erjavcem in drugimi slovenskimi kulturnimi možmi, ki pa so že odšli po večni pokoj.

Josipu Kostanjevcu pa želimo ob 70letnem jubileju: Naj preživi v krogu svoje ljubezne družinice še mnogo lepih, mirnih ur v zavesti, da kot tvorec slovenske knjige ni držal križem rok.

Ene skrbi moda, druge trgovina, tretje pa bližnji

Sem in tja po Zagrebn

Če človek malo prislusne besedovanju, čuje marsikaj. Pa ne povsod isto. Tam gori na Jurjevski cesti, po Omroku — v Ljubljani bi bilo to gori nad Tivoli — zveš, da je v obvezni modi za pravo damo plašč iz plemenitega krzna — takole za kakih 15.000 Din! Pripomnim naj, da plaščani ti plašči niso vsi! No, ja! Moda je taka! Zveš lahko še to, da je nekaj iz Pariza, nekaj iz Dunaja — ker domače blago se baje ne dobi dosti fino! Da, vsaj nekaj iz Gradca mora biti, če že ne iz Dunaja ali iz Pariza! Domači krojaški saloni seveda počivajo v obilni nezaposlenosti!

Če prislusneš tistim, ki se jim jako mudi, kmalu zveš, da so to vneti smučarji in planinci! Skrbi jih, kaj bo z novim planinskim domom na Slemenu — stari je namreč pogorel — Tomislavov Dom namreč, ki pa na Zagrebški Gori ni bil edino planinsko zavetišče. — Sedaj menijo eni, da bi bilo treba zgraditi nekaj večjega in bolj razkošnega in tudi kje drugje, kjer bi želji planincev bilo bolj ustrezno. Od koder bi bil lep razgled in od koder bi se posebno Zagreb lepo videl. — Tudi voda je važna stvar na planinah. Nekateri pa samo obžalujejo, da to Sleme ni za kakih tisoč metrov višje, da bi ne bilo treba hoditi na planine na »Kranjsko«. Pa še na mašna oblačila se spomni kdo, ki so pripravljena in sicer res prav okusno in po lepih vzorcih izdelana — posebno po splitskih častitljivih originalih v narodnih barvah — za novo kapelico gori na Slemenu, od koder sedaj Marija Kraljica čez vso deželo.

Nekateri pa imajo skrbi z mestnim gospodarstvom. Ta novo vpeljana užitina jim ne gre v račun! Pravijo, da si svoje koristi zna Ljubljana bolje varovati! Saj tudi ljubljanski očetje prilijajo kak groš davka svojim purgarjem — a samo tem! Blago za trgovino na debelo z deželo in z državo pa je tega davka prosto, tako pravijo. A zagrebškim očetom pa očitajo, da bodo s temi davki mesto oskodovali, ker bodo s tem obremenili trgovino, ki si bo morala svoja skladišča graditi izven mesta ali pa celo v Karlovcu in Mariboru. Seveda se mestni očetje teh očitkov branijo. Že vidimo, da je modro vladati res težka stvar!

In pa cigani! Oj teh je veliko! Te dni so jih pa nekaj prav teh pravih zaprl v Trnju — en del mesta, ki je v zadnjih letih zrastle. — Ti so imeli v žepu neoporečen dokaz, da je v Zagrebu veliko dobrih ljudi. En sam je imel za tristo dinarjev drobiža, ki ga najbrže ni nakradel. Rekel pa je, da ga je zaslužil! Vsa ne zna tako dobro »zaslužiti«

ko cigani! Čeprav po naredbi niti ne more dobiti dela — ker ni še štiri leta v mestu.

Pa tudi cerkvene stvari so nekaterim v mislih. Posebno sedaj, ko vidijo na vseh vogalih nabite plakate za misijon, ki se že pričinja. V četrtek se je pričelo. In sicer najprej z molitvijo otrok, ki so prišli v obilnem številu, da s svojimi drobnimi molitvami pomolijo za spreobrnjenje debelih grešnikov. Bila je to res prav lepa in prisrčna pobožnost. S tem dnem se je pričel misijon, ki je namenjen najprej služkinjam, potem mladini, nato periferiji, a nazadnje pride na vrsto »city« v dneh ob 15.—25. marca. Tedaj se bo vršil tudi slovenski misijon v cerkvi Svete Katarine, za kateri vlada med Slovenci posebno veliko zanimanje.

V nedeljo 18. t. m. bo v prostoru zagrebškega velesejma veliko zborovanje zagrebških katolikov v proslavo obletnice papežvega kronanja. Izbrano lep program govorov, ki jih bodo imeli priznani govorniki — tako dr. Protulipac — pevskih in deklamacijskih točk, vzbujajo veliko pozornosti in se pričakuje, da bo ta nedeljska prireditev posebno veličastna manifestacija.

Pa še eno sem ujel. To je pa povedala teta Nikolaja. Da je pogorela. Vsekako zanimiva novica, ki je niti iznajdljivi zagrebški časnikarji niso izvohali. Bil je to »katastrofalni« požar. Teti Nikolaji je zgorel ves »arhi« in »poročne obleke«. Pet jih je imela pripravljenih za ta predpust in še nekaj hlač za nameček. Ko je ona bolna ležala tam nekje v neki dobri hiši, pa je pošiljala svoje pomočnice na delo — naj one poiščejo in za poroko nagovore, one, ki brez zakramenta skupaj žive — pa je seveda treba dati za poroko obleko in še kaj drugega... In je teta naročila: tisto obleko daj, saj veš... pa ni mogla nič vedeti, ker je vedela, da je njihova zaloga pogorela — a teta tega ni zvedela. Sele čez mesec dni, ko se je vrnila v svojo skromno sobico, da tam svojo holecen nadaljuje, je ugotovila, kaj se je v njeni odsotnosti dogodilo. Da je bil pravi ogenj, ki bi imel lahko usodne posledice, pa je bil pravočasno udušen. Teta Nikolaja pa je vendarle utrpela veliko škodo, a še večjo njene sirote in varovanci, katerim nima s čim pomagati in se zato priporoča dobrim ljudem, naj ji pomagajo z dobrimi darovi za njenih 500 sirot, kateri naj ji pošljejo na naslov Teta Nikolaja, Palmetičeva 3. Zagreb.

Slovenci imamo pa tudi vedno kaj svojega. To nedeljo imamo ponovitev igre »Pri Kapelici« ob 4. uri v Jeronimski dvorani.

Elektrika ubila delavca

Trbovlje, 17. febr. 1934.

Danes dopoldne ob poldesetih je na glavnem transformatorju »Gvido« za visoko napeti tok ubil električarja Bratuna Janeza. Vršila so se manjša popravila. Ko se je njegov tovarš Bigman za malo časa odstranil, je bil tok izklopljen. Ko pa se je vrnil, je našel tovariša ležati omamljenega na tleh.

Takoj je telefoniral po pomoč. Rud. zdravnik

dr. Jensterle je bil takoj na mestu in poskusil z umetnim dihanjem, a je bilo vse zaman. Bratuna je že dvakrat prej udaril tok, a so ga še vedno oživel, v tretje pa ni šlo več.

Mrtvega so odpeljali ženi in otrokom na dom v Bevske, odkoder je še jutraj popolnoma zdrav odhajal. Rajni je bil dober človek in izborn delavec v svoji stroki. Osireteli družini naše iskreno sožalje!

Zaradi strašne bede sta oče in mati izpostavila novorojenčka

Vransko, 16. febr.

Pri Vranskem neke stanuje delavska družina, ki je pred meseci dobila v hišo novorojenčka. Gmotne razmere so v tej družini obupne. Stanovala je družina v koči, ki je precej vstran od drugih stanovanjskih hiš. Sosedje niso tako mogli opaziti kar na enkrat, kdaj je prenehal v koči običajni vik in jok, s katerim si novorojenčki — posebno v revnih razmerah — izpolnjujejo dnevni in nočni čas. V zadnjih dneh so pa vendarle opazili, da mora biti otrok izredno ubogljiv, ker ga ni prav nič več slišati.

Gospodu Verbicu v spomin

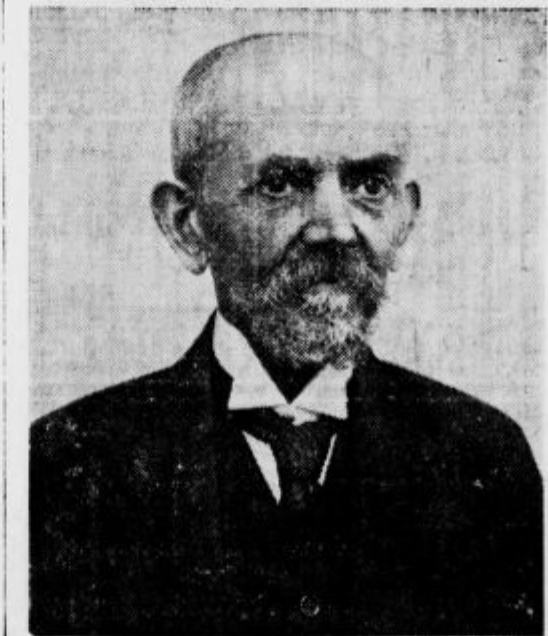
Saj bo že skoraj teden dni, kar smo ga pokopali, pa se še danes ne moremo prav živeti v misel, da ga ni več med nami. Z njegovo smrtjo je nastala med nami vrzel, ki je ne bomo mogli pozabiti. Da je potekalo njegovo življenje tako skrito, kot pesem polna trpljenja in skrbi — a vendar vesela, posvečena vsa le njegovi družini. Toda prav v tem je ono kar pogrešamo, njegov vzgled, njegova nehotena pridiga za življenje, ki je bila njegovo lastno življenje izkristalizirano v trdi soli trpljenja in odpovedi. Taki možje in družine se mi zde kot močni oporniki, na katerih eloni verni slovenski narod.

Zivljenje gospoda Verbice je bilo kot trnjevenec, med katerim je le malo rož, pa se te samo zato, da se občuti trnje še močnejše. Polno trpljenja je bilo njegovo življenje, prav od tedaj, ko mu je postala rojstna hiša premajhna in je moral iti z materinim blagoslovom, z močno vero in z zaupanjem v Boga in z velikim pogumom v svet, da se sredi njega pripravi zanj, ko se je kot krojaški mojster vrnil domov in si z ubogo šivanko ustvaril domače ognjišče, skrbel s svojo ženo Marijo za osem otrok, ki mu jih je trgala smrt drugega za drugim, pa prav do zadnjih dveh leti, ko je trpel v boleznih in se je njegovemu jasnemu in veselemu pogledu pridružil trpeč izraz. Koliko je bilo noči, prečutih v žalosti in skrbah, za katere so vedeli samo domači! Pa vendar, kdo bi se ga mogel predstavljati v njegovi delavnici sredi dela tudi pozno v noč drugače, kot s pesmijo in smehljajem na obrazu? Za nas, ki smo poznali njegovo življenjsko modrost: zgodi se božja volja, dokler bom zanj v Boga, me On ne bo zapustil, ni to nobena skrivnost.

Gospod Verbic je bil vsekoli odločen in praktičen katoličan. S tega stališča je sodil vse in obsojal vse, kar je temu nasprotovalo. Najbolj se je to odražalo v njegovi družini. Niso se motili oni, ki so dejali ob njegovi smrti, da takega vzornega zakona ni z lepa dobiti. 56 let

Skoraj istočasno so pa v dve uri oddaljenem št. Juriju našli v hlevu posestnika H. malega otročička, ki je imel okoli vratu privezan listič z napisom: Otrok je krščen, ime mu je Franček. Domači so otroka takoj prevzeli v oskrbo in ga negovali več dni, dokler niso orožniki ugotovili, da je otrok, ki je bil položen v hlev v št. Juriju, doma iz okolice Vranskega in na ime France krščen sin one revne družine. Starša sta takoj priznala svoje dejanje in izjavila, da nista mogla svojega dva meseca starega otroka vsled bede prehranjevati in oskrbovati ter da sta ga sama položila na mesto, kjer so ga dobri ljudje pozneje našli.

sta hodila močna, oprta drug na drugega z ženo skozi vse trpljenje in veselje, ne da bi se tudi enkrat za hip ustavila. Nikjer drugje ni iskal veselja in zabave ko v družini. Bogu je hotel vzgojiti svoje otroke in samo to je hotel imeti za plačilo. Vsem je preskrbel boljše življenje, kakšno je živel sam. Izmed sinov je bil eden

profesor, drug je uradnik, hči pa učiteljica. Pa njegova ljubezen se ni omejevala samo na lastne otroke. Ko je umrl sin profesor, je z očetovsko skrbjo skrbel s svojo ženo za oba vnuka. Na dan njegove smrti, je starejši dosegel doktorsko čast. To zadnje, veliko veselje mu je bilo tudi odvzeto. Ali ni to igra usode? Ko smo se poslavljali od njegovega groba, nam je bilo težko pri srcu. Toda tolažila nas je vest, da je bil gospod Verbic zrel za boljše življenje in da prosi za nas pri svojem Bogu.

Sankači

in vsi, ki želite to postati, mislite vedno na dve temeljni pravili, ki se glasita:

1. Drži težišče telesa po možnosti nizko.
2. Imej vedno s seboj **KiKi** bonodlične in znane **KiKi** bone, ker dajo ti moč in svežost.

PROIZVAJA: UNION. ZAGREB

Iz Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije

Starešina Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije inž. polkovnik v p. g. Radoslav A. Georgijević je podal na svoje mesto ostavko. Minister za telesno vzgojo je ostavko sprejel in odredil, da prevzame dolžnosti starešine do nadaljnjega prvi podstarešina g. Josip Turk iz Ljubljane (na sliki), ki je odpotoval v Belgrad, kjer bo prevzel svoje posele.

Dva tihotapca v snegu

Iz Konjice v Bosni poročajo: Pastirji iz vasi Bijela so pred dnevi zasliali s planine Kiser klicanje na pomoč. To so sporočili vaščanom, ki so šli iskati na planino. Po dolgem iskanju so našli v snegu polzmrzjenega moža. Ta jim je mogel dopovedati, da je imel seboj tovariša, ki mu pa je padel v prepad. Kmetom se je končno po velikem trudu posrečilo, da so našli in izvlekli iz zledenega prepada še tega.

Ponesrečena moža sta doma iz okolice Sarajeva in sta po lihotapskih potih tihoapila tobak. Pri tem sta obnemogla in se ponesrečila.

„Večni koledar“

Izšel je »Večni koledar«, katerega je izumil in sestavil g. Josip Podbregar, višji revident državne železnice v p., ki je izračunal tudi vse astronomsko-koledarske tablice, skonstruiral, tiskal in založil ga je g. Vilko Gale, tiskarnar na Viču pri Ljubljani. Koledar vsebuje kalendarij svetnikov in nepremakljivih praznikov, premakljiv koledar tedenskih dni za vse mesece in leta od Kristusovega rojstva do leta 3099, koledar premičnih praznikov (Velika noč, binkošti itd.) za vsa leta od Kristusovega rojstva do leta 2199 in lunine izpremene za vsak mesec od leta 4099 pred Kristusom do leta 4099 po Kristusom in to za koledar starega stila (julijanski, pravoslavni), kakor tudi za koledar novega stila (gregorijanski, katoliški). Koledar bo jako dobro služil n. pr. častiti duhovščini, sodnikom, odvjetnikom, raznim uradom, trgovcem, raznim solam itd., kakor tudi zasebnikom, ker si vsak lahko poišče z njim vse koledarske podatke za vsak poljuben datum in poljubno leto v preteklosti in prihodnosti, služi pa tudi kot tekoči koledar in ni treba vsako leto novega kupovati. Pove Vam n. pr., kateri tedenski dan (ponedeljek, torek, itd.) ste bili vi ali kak član vaše rodbine rojen, na kateri dan je bila kaka poroka itd. Tudi vam pokaže za določeno leto datum Velike noči, Binkošti itd. in za določeno datum lunino fazo. Zlasti je pa praktičen za trgovca in industrijska podjetja kot reklamni koledar, ker ima rezerviran prostor za reklamni tekst. Odjemalcem ni treba dati vsako leto novega koledarja in ni treba vsled tega vsako leto novih naročevati. Ker je koledar »večen«, je tudi reklama »večna« in vsled tega učinkovitejša in cenejša. Naroči ali kupi se koledar pri g. Vilku Galetu, Rožna dolina, ulica V, št. 36, pri g. Josipu Podbregarju, ulica Bežigrad 18, ali pa pri tvrdki Cadež & Co., Miklošičeva cesta 36, Ljubljana, ter stane v podrobnih prodajih po 43 Din komad v večjih množinah z reklamo je cena po dogovoru. Koledar je pod zaščito avtorskega prava.

Proslava obletnice papeževega kronanja

Akadska zveza proslavi v nedeljo, 18. februarja obletnico kronanja papeža Pija XI. Ob pol 10 dopoldne bo v stolnici slavnostni govor prevz. knezoškofa dr. Gregorija Rožmana, ob 10 pa pontifikalna sveta maša. (Vhod za akademike in starešine skozi stransko zakristijo.)

Ob 8 zvečer bo pa v veliki dvorani Uniona proslava, na kateri bosta govorila:

Dr. Miha Krek: O VELIČINI PAPEŠTVA.

Akademik Julij Saveli: O PAPEŽU PIJU XI.

Akadska zveza vabi tem potom vse gospode starešine, da se skupaj z akademiki deleže sv. maše v stolnici in večerne proslave v veliki dvorani Uniona.

Akadska zveza.

Vsi verniki ljubljanskega mesta in vse katoliške organizacije so uljudno vabljeni, da se udeležijo v nedeljo cerkvene slovesnosti ob pol 10 v stolnici, ob 8 zvečer pa v unionski veliki dvorani proslave, ki jo priredijo akademiki.

Kakšno mleko pijemo v Ljubljani

Ljubljana, 17. febr.

Te dni razpravljajo zagrebški časopisi o preureditvi preskrbe zagrebškega prebivalstva z mlekom. Vprašanje pa je važno tudi v Ljubljani. Mestno tržno nadzorstvo nam je dalo k temu vprašanju naslednja pojasnila: Statistika o mleku, ki jo je napravilo tržno nadzorstvo, dokazuje, da pijejo Ljubljančani kvalitativno povprečno dobro in zdravo mleko. Mleka dobavljajo ne mešajo z vodo in ni posneto. Kar je bilo slabega mleka, je bilo le ponesnažno.

Mleko dobavljajo v Ljubljano prvič kmetje sami iz okolice, dalje prekupčevalci, ki ga nabirajo z vozom od hiše do hiše ter mlekarški zadrage. Za kmete je mlekarstvo v današnjih časih lep vir dohodkov ter so si mnogi kmetje napravili že prav vzorne hleve. Mleko, ki ga dobavljajo, je prav zadovoljivo. Mlekarške zadrage imajo že vse primerne prostore za shranjevanje mleka, pa tudi sredstva za čiščenje in pasteriziranje. Zadrage pazijo, da dobe od kmetov dobro mleko v čistih posodah. Ker ga plačujejo po procentni masi od svojih članov, ima to mleko polno vrednost. Ravnanje z mlekom je pod vodstvom strokovnih mlekarjev, nekatere zadrage pa tudi že kontrolirajo po živinodravnikih hleve svojih članov.

Slabše pa je s prekupčevalci, ki zbirajo mleko od hiše do hiše. Mleko, ki ga dovažajo ti, izkazuje največji odstotek neprimernosti. Prekupčevalci po večini niso strokovno izobraženi, nimajo primerljivih obratov in opreme. Največ shranjujejo mleko po vežah, drvarnicah in neprimernih skladiščih. Nekaterim je moralo

tržno nadzorstvo celo prepovedati dostop v mesto.

Predvsem bo tržno nadzorstvo v bodoče gledalo, da bomo v Ljubljani dobivali čisto in higijensko zadovoljivo mleko. V prvi vrsti bo treba posvetiti več pozornosti ureditvi hlevov za rejo krav molznic, pregled hlevov po uradnih živinodravnikih, bi moral biti obvezen za vse, ki dovažajo mleko v mesto. Vsak mlekar bi moral že pri molžnji paziti na čistost. Molzarice bi morale paziti na čistost lastne obleke, pa tudi na to, da je živina čista, zlasti pa vimeni krav. Posode morajo biti brezhibno umite in se morajo pokrivati z zaklopcem. Mleko ne sme priti v dotik z vodo, zakaj v vodi so pogosto nevarne klice. Cedilniki mleka morajo biti čisti. Mleko se ne sme voziti po prašnih cestah nepokrito. Mleko bi se moralo dostavljati na dom le v posodah z določeno množino, ker je pretakanje mleka po cestah in vežah nedoušno.

Tržno nadzorstvo je mnenja, da ne kaže centralizirati prodaje mleka v Ljubljani, ker je konkurenca s primernim mlekom koristna za ljubljansko prebivalstvo, potrebno pa je, da se raztegne kontrola nad mlekom od hleva do oddaje. Izločiti pa bi bilo treba vse zakotne prekupce.

To so zahteve, ki sicer še niso v celoti uveljavljene, tržno nadzorstvo pa kaže voljo, da jih kmalu dosledno izvede. Dobavitelji mleka se bodo morali s tem pač sprijazniti. Sicer pa je tam, kjer imajo kmetje mlekarške zadrage, to že izvedeno.

bo treba temeljite remedure, saj ljubljanski tramvaj ni samo zato tu, da bi delal slavo in čast lugosiemu, temveč je nredvsem in v prvi vrsti zaradi občinstva, ki je bilo sicer na znanem mlaju navedeno šele na tretjem mestu.

Dr. V. Sporn

specijalist za notranje bolezni

se je preselil

v „Vzajemno zavarovalnico“
nas r ti glavnega kolodvora Telefon št. 34 37

○ Kriza v bolnišnici. Po odhodu primarija dr. Černiča je prevzel vodstvo kirurškega oddelka v ljubljanski bolnišnici znani in priljubljeni zdravnik g. dr. Blumauer. Razmere v bolnišnici, posebnost pa še na kirurškem oddelku, so nevarne in moramo skoraj reči, da kirurški oddelki niti od daleč ne odговarja sodobnim zahtevam zdravljenja. Ta teden je dr. Blumauer nastopil daljši dopust in bojažen je, da se ne vrne več na svoje mesto. Uprava ljubljanske bolnišnice in oblasti, ki so bolnišnici nadrejene, morajo poskrbeti, da se to vprašanje povoljno reši v korist prebivalstva.

Golaž ekstrakt

je dobro vpeljan v vseh državah
EKSTRAKT dr. z. o. z.
Gospodarska cesta št. 8

○ Prijava konj in voz ter koles. Najkasneje do konca tega meseca morajo vsi lastniki mestnemu vojaškemu uradu na Ambroževem trgu 7-I, soba 3, prijaviti vse one svoje konje, vozove in bicikle, ki jih doslej vojaška komisija še ni pregledala. Do tega časa mora vsakdo prijaviti tudi morebitne spremembe, ki so nastale pri že pregledanih konjih, vozovih in biciklih, kakor n. pr. prodaja, nakup, zamenjava itd. Kdor bo zglasitve opustil, bo po voj. kaz. zakonu najstrožje kaznovan.

○ Iz mestne klavnice. Pred štirinajstimi dnevi so ljubljanski mesarji zborovali ter med drugimi sklenili tudi, da naj se napravi klančnica, kjer se skladišče prašiči iz avtomobilov. Sedaj pripeljejo prašiče v klavnico po večini z tovornimi avtomobili in ker v klavnici ni nobene klančnice, prašiče kar na tla pomečejo. Tako se zgodi, da se prašiči pri tem opraviu potolčejo in si večkrat polomijo noge. Da se pri tem žival zelo trpiči, je umevno. Radi tega je klančnica nujno potrebna. Prostora za to napravo je dovolj, in tudi denarna sredstva bo lahko najti, saj je vendar klavnica visoko aktivna. Treba bo samo nekaj dobre volje od strani mestne občine in stvar se bo dala hitro urediti. Tako se bo preprečilo trpinčenje živine.

○ Loterija na tramvajске listke. 25 steklenic rogaške slatine je zadel gospod Ivan Rozman,pletar, Ljubljana, Poljanska cesta 49.

○ Pilotska šola Aerokluba. Aeroklub „Naša Krila“ Ljubljana bo letos otvoril svojo šolo in sicer za učenje, ki bodo potem služili avijaciji v vojski, brezplačno, za druge pa proti nizki šolnini. Interesenti naj se javijo do 10. marca in zahtevajo pismeno razpis s pojoji in prijavi formular v tajništvo Aero-kluba, Gradišče 7-I, Ljubljana.

○ Dunajsko pranje, svetlokanje, šimenc, Kolodvorska 8.

Gušlanj

Menda nam kriza prizanaša? Tako bi človek sodil, če pomisli nazaj na čas pred pustom. Društva v Guštanju so pridno prirejala veselice in maskerade. Saj so se veselice komaj vrstile. No, in priredilci so bili s čistim dobičkom izredno zadovoljni. Čudno, da so ljudje sredi na hujših skrbih in največje bede najbolj lahkomišelniki. Menda jim je postalo plesanje, popivanje in veseljačenje najvišja vrednota? Zdi se, da tudi kriza duha ne prizanaša?

V ostrih zimskih dnevih in pri sportu

NIVEA-CREME ali NIVEA-OLJE

Nadrgnite si lice in roke, preden se podaste na prosto, z NIVEA-CREME ali NIVEA-OLJEM. Oba ščitita Vašo kožo pred neugodnimi vremenskimi vplivi, tako da ostane gladka, sveža in pro-na, in pospešujeta ozdravitev razpočenih in vnetih mest. Promuceta globoko v tkivo, ojačujeta ga, da postane odporno. Med sreistvi za nego kože na vsem svetu vsebueta edino NIVEA-CREME in NIVEA-OLJE kožni masčobi sorodni eucerin, na katerem temelji njih edinstveni, dobrodelni učinek.

Mariborske vesti:

Iz okolice: klic brezposelnih

V mariborski okolici 3000 ljudi brez zaslužka - 600.000 Din za javna dela v obeh mariborskih okrajih

Maribor, 17. februarja.

Brezposelnost v mariborski okolici je vprašanje, ki si ga ni upal načeti dosedaj še nihče. Je pa prav tako važno, kakor vprašanje brezposelnosti v mestu samem, skoraj še važnejše, ker je prvič število brezposelnih v okolici mnogo višje, kakor v mestu; drugič pa je radi naraščajočega obubožanja okolice neposredno prizadeto tudi mestno gospodarstvo, ki je v veliki meri živel na račun okoliškega zaledja. Najhuši centri brezposelnosti so danes predmestne občine Pobrežje in Studenci, Hoče, št. Lovrenc in Ribnica na Pohorju, v okraju levi dravski breg pa občina Košaki. V vseh teh krajih je gotovo svojih 3000 ljudi danes brez zaslužka. Nekoliko olajšuje njihovo bedo dejstvo, da imajo po večini lastna stanovanja in morda še kosček zemlje, vendar se samo s tem ne morejo preživljati. Doslej je še šlo, toda zadnje dni je pričela prejemati tukajšnja borza dela naravnost obupne

□ Občinska seja. Že skoraj dva meseca ni bilo redne občinske seje radi razprav o proračunu in pa radi odsotnosti mestnega načelnika, ki se je udeleževal zasedanja banovinskega sveta. Medtem pa se je nakopičila že cela vrsta perečih komunalnih vprašanj, ki jih bo treba nujno rešiti. Občinska seja bo radi tega razpisana ter se bo vršila v prihodnjih dneh.

□ Davčne zadeve. Tukajšnja davčna uprava razglašala, da je potekel skrajni rok za plačilo prvega četrtletnega obroka za plačilo zgradarine, pridobnine, davka na poslovni promet (pavšalne), rentnine, družbenega davka in vojnice 15. februarja. Davčni zavezanci, ki so zaostali s plačilom, se opominjajo, da ga plačajo v osmih dneh, sicer se bo uvedla pristilna izterjava.

□ Umrlj so v Mariboru. Schönwetter Marija, žena viničarja, 33 let; Tretler Rupert, sedlar pri tovarni Thoma, 43 let; Šatler Terezija, zasebnica, 58 let. — Naj počiva v miru!

□ Nova Rosnerjeva tekstilna tovarna se prične graditi prihodnji teden. Izdelovala bo bombažne tkanine. Postavljena bo ob Meljski cesti tik tovarne „Jugosvila“ ter bombažne tkalnice, ki je last trgovcev Lötla in Rosnerja. — V Melju bo to že šesta tekstilna tovarna.

□ Posestne izpremembe. Ivan Schwarzer je prodal Matiji Zorjani polovico hiše v Linhartovi ulici 21 za 33.000 Din. — Peklar Alojz, stavbni mojster je prodal hišo v Tomšičevem drevoredu 28 Tereziji Peklar za 185.000 Din. — Henrik Sabothy, podpolkovnik v p. je prodal v Kerkovi 14 polovico hiše odvetniku dr. Benu Sabothyju iz Kranja za 320.000 Din. — Jakin Marija je prodala Jakin Angeli hišo v Mesarski 5 za 100.000 Din. — Runnik Franjo, krojaški mojster, je prodal Filodu Adolfu, poslovodji, hišo ob bregu 4 za 86.000 Din.

□ Frekvenc narašča. Putnikova biljetarna na Aleksandrovi cesti se je med potniki že zelo upeljala. Dočim je prodala leta 1927 9046 vozovnic za 348.407 Din, je naraščal potem promet od leta do leta ter dosegel konec leta 1933 27.434 prodanih vozovnic za ceno 2.049.475 Din. Za tujsko-prometno zvezo je porast prodaje vozovnic velikega pomena, ker prejema za vsakih milijon dinarjev prodanih kart od železniške uprave kot nagrado 25.000 Din. Letno se proda v Mariboru za povprečno 12.000.000 Din vozovnic. Če bi prevzela biljetarna Tujsko-prometne zveze večino te prodaje, bi si zagurala s tem lep letni dohodek, s katerim bi se moglo veliko storiti za povzdigo tujskega prometa.

□ Trava in njive v na'em. Vsako leto se odvajajo potom licitacije v najem košnja in njive, ki leže na železniškem svetu od Pesnice do Tezna. Letos se bodo vršile licitacije 6. marca in sicer za sektor Maribor-Pesnica ob 10 v pisarni nadzorstva proge na glavnem kolodvoru, ob 14.30 pa na bločnici IV. na predkolodvoru Maribora za odsek med Mariborom in Teznom.

□ Neimenovan dobrotnik je daroval za 80 letnega starčka v Kerkovi 50 Din. Bog. plačal!

□ Poceni meso. Jutri se bo na stojnicah za oporečno meso pri mestni klavnici prodalo od 8 naprej 40 kg telečjega mesa po 6 Din kg.

□ Obnova zanrnivega procesa. Kakor znano, je bila prvotna sodba v znanem Sesslerjevem procesu zavrnjena ter odrejena obnova. Mariborsko sodišče bo ponovno razpravljalo o tem primeru prihodnji torek. Za izid druge razprave vlada po vsem mestu umavno zanimanje.

□ Zahvala. Zahvaljujem se g. dr. Matku, kakor tudi ostalim gg. zdravnikom, tako tudi čs seštram mariborske bolnišnice za ljubeznivo posrežbo, katero so izkazovali moji pokoini sorodnji Ivani Gselman, katera je umrla 13. februarja. Obenem se zahvaljujem vsem obiskovalcem v bolnišnici kakor tudi vsem, ki so blago pokoinico spremljali na zadnji poti pri pogrebu: hvala tudi za vence in šopke! — Gselman Jakob in sin.

□ Stotaki v grmovju. Od veselja je poskočil neki mariborski dijak, ko se mu je zablščal iz grma ob poti v šolo praveci stotinarski papir. Fant-postenjak pa ga je izročil naprej, toda strokovnjaške oči so spoznale, da je stotak ponarejen ter ga je moral nekdo, ki se je zbal posledic, odvreči v grmovje. Stotak je dobila v roke policija, skrajni istočasno so pa prišla poročila, da je bilo prav tako v petek zamenjanih v mariborskih trgovinah večje število takih stotakov. Vse falsifikate je že dobila policija, ki sedaj poizveduje za virom. Izvršeni pa so vsi na roko. Izdelava je slaba in primitivna. Delani so z navadnim tušem ter vodenimi barvami ter jih ni težko ločiti od pravih.

□ Vile v glavo. V Pesnici je prišlo do spopada med progovnim delavcem Rudolfom Pansom in

prošnje za nujno pomoč. V predmestnih občinah se je sicer letos uvedla tudi neke vrste pomožna akcija, toda le v omejenem obsegu, v podeželskih industrijskih središčih pa še tega ni. Edina nada je ostala še ubogim ljudem — napovedana javna dela, ki naj bi se pričela s sredstvi iz banovinskega bednostnega fonda. Oba mariborska okraja sta dobila iz tega fonda vsak po približno 300.000 Din. S tem denarjem se bodo izvrševala cestna dela na pohorski cesti, na cesti Sv. Peter—Ložane—Kamunica—Sv. Urban. Zaposlilo se bo pri njih v prvi vrsti domače brezposelno prebivalstvo ter brezposelni iz Pobrežja in Studencev. Nujno pa bi bilo s temi deli čimprej pričeti, ker je sedaj nastopila najkritičnejša doba ter so ljudje že skoro čisto obupani. Ne smejo se pa pozabiti še brezposelni lesni in kovinski delavci v št. Lovrencu ter kamenarji v Ribnici, kjer je več sto ljudi z družinami brez vsakega zaslužka.

nekim hlapcem. Boj se je končal nazadnje tako, da je dobil delavec od hlapca gnojne vile v glavo ter odnesel tako hude poškodbe, da so ga morali nemudoma prepeljati v mariborsko bolnišnico.

□ Radi 500 Din skoraj zgorel. V Vurmatu je izbruhnil požar. Gorela je lesena, s slamo krita hišica posestnika Mihaela Ravnjaka. Požar je nastal na ta način, da so se vnele najprej saje v dimniku, od žarečih saj pa slamnata streha. Pogorelo je popolnoma vse, ker so se morali gasilci omejiti na varstvo sosednjih plosij, da niso še ta postala žrtev ognja. Ravnjak bi skoraj sam postal žrtev ognjene sile. Reče, je bil celo življenje štedljiv ter si je sedaj v starosti hranil kot edini zaklad v omari 500 Din, za najhujšo silo. Ko je izbruhnil ogenj, je pohitel najprej k omari, v razbujanosti pa ni mogel zaklenjenih vrat odpreti. Medtem, ko se je mučil, da bi rešil gotovino, je ogenj zajel tudi že lesene stene ter je gorela hiša kot baklja. Kljub svarilnim klicem se je Ravnjak še vedno vse zmešan odklepal omare. Ljudem se je zledenila kri, ker so pričakovali, da ne pride več živ iz plamenov, ko se je ojunčil tamošnji šolski vodja ter pogumno skočil skozi plamene v notranjost. S silo je moral posestnika odtrgati od omare ter ga zanesti na plano. V naslednjem hipu se je zrušila streha, in da sta se oba zamudila za minuto dalje v hiši, bi bila zgorela reševalec in lastnik. Škoda, ki jo Ravnjak trpi, znaša 15.000 Din. Bil je zavarovan, ker pa so zgorele tudi vse police, ne ve kje, spominja se samo, da je plačal zadnjo zavarovalnino v znesku 37 Din.

□ Svere v razvečin. Delavec Franc Kaube iz Češkega je poskusil vtihotapiti 22 paketov igralnih kart ter 2 in pol kg saharina. Zasačili so ga v št. Lju. — Na mariborskem kolodvoru so pa našli carinski organi pri pregledu pri trgovcu Stanku Krausu iz Osjeka, 2 paketa igralnih kart, vzglavnike in večje količino cigaret. Plačal bo zato 2500 Din globe.

— Pri slabosti je naravna „Franz Joselova“ voda prijetno učinkovito domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno

Celje

○ Umrl je v Novi vasi 39 Praterner Franc, posestnik in konjač, 50 let. Pogreb bo v ponedeljek ob pol 4 popoldne od doma na okoliško pokopališče. — V javni bolnišnici je pa umrla Stuhne Alojzija, dnarica, Duškova pri Humu ob Sotli, 33 let. N. v. m. p.

○ Nesreče. Zadnje dni je bilo zopet pripelanih v celjsko bolnišnico večje število ljudi, ki so se ponesrečili. Drame Jože, delavec, 62 let, s Spodnje Hudinje, je padel na poldnelni cesti in si zlomil levo roko v zapestju, Ivan Veršnak, posestnik, iz št. Janja pri Rečici ob Savinji je doma pa el in si zlomil desno nogo v stegnu. V bolnišnici se zdravi tudi mož, o katerem smo pisali v večrjšnji številki, da ga je neki voz povozil na Ljubljanski cesti. Piše se Kramar Jože, delavec iz Petrovci; dobil je poškodbe na levi nogi.

○ Celjski trg je bil včeraj zaželen z raznim blagom. Zelo veliko je bilo na trgu kuretnine. Cene kuram so se suvale po velikosti od 15 do 25 Din. Veliko je bilo tudi jajec in sicer od 50 do 75 par komad. Zelenjava je še pecej draga, motovilec merica 1,50 do 2 Din, domač radič merica 2,50 Din. Sada pride na trg le še bolj malo in je že precej draga.

○ Plače po nekaterih celjskih obratih so naravnost skan'alozne. Tako smo čuli, da zaslužijo ponekod delavke dnevno komaj po 4 Din. Veliko je baje obratov, ki imajo nastavlne delovne moči po 14 dni kot vaje, na o jih pa odpustijo in nadomeste z novimi, saj je delavna moč danes tako poceni in se pač lahko izrablja. Kako naj živi človek s 120 Din na mesec, je tudi vprašanje, če je pa treba toliko plačati samo za sobo. Z vsem tem se je bavil pri prvi seji tudi mednarodni odbor karitativnih organizacij in sprejel sklep, da bo napravil primerne korse, da se enkrat napravi konec takim zlorabam. Mi korak iz srca pozdravljamo in želimo, da bi imel veliko uspeha.

○ Kredit gospodarske zadruge r. z. z. o. z. v Celju naznanja, da posluje po odredbi Kr. banske uprave v Ljubljani VIII. No. 6882 zopet naprej po novih pravilih in s to naredbo, se nardba Kr. banske uprave od 20. oktobra 1933 No. 5879/1 ne tiče več naše zadruge. Zadruga s rejsma hranilne vloge, katere obstuje in daje posojila. Dosedanji člani prejmejo posebna obvestila.

Parcele

Nekaj preostalih parcel od celega kompleksa se ugodno proda. Poizve se v upravi »Slov.« št. 1682

○ Francoski konzul g. E. Neuville je premeščen za konzula v Madridu. Za novega konzula v Ljubljani je imenovan gosp. Gabrijel Remerand.

○ Lovci! Umrl je naš dolgoletni član in odbornik g. Malenšek Josip. Pogreb bo danes popoldne ob pol 16. — Odob.

○ Ljudska knjižnica, Miklošičeva c. 7, opozarja na novojšo slovensko literaturo, ki je izšla tekom leta 1933-34. Inteligenčni krogi na deželi preživljajo poleg denarne krize tudi duševno, ker nimajo denarja, da bi si nabavili novejšo literaturo bodisi slovensko ali nemško. Tem nudi Ljudska knjižnica knjige proti malenkostni izposojevalnini od knjige za tri tedne. Knjižnica je odprta od 8 do 12 in od 2 do pol 7 zvečer.

○ Vozne zveze na tramvajski progi se po dovojitvi krožne proge niso mnogo ali nič zboljšale. Potniki se še vedno prižujejo, da morajo po več minut čakati pri prestopih. Najslabše je nedvomno pri magistratu, kjer vozi dolenski tramvaj tako, kakor da bi bil z drugimi sprt. Zlepa se ne pripeti, da bi voz na krožni progi malo počakal na dolenski voz. Tudi vozovi na viški progi se prav nič ne brigajo, kaj se dogaja na krožni progi. V tem oziru

Moderni policiji zločinec ne uide

Kemija v policijski službi

Skoraj vsaka kazenska preiskava sloni v naši dobi na poročilih izvedencev, ki navajajo v dokaz podatke iz področja psihiatrije, kemije, fizike itd. Naslednji podatki so posneti iz poročila francoskih laboratorijev pravosodnega ministrstva v lanskem letu in osvetljujejo težka polja, po katerih hodi znanost, da bi odgovarjala na vprašanja, zastavljena po justici.

„Električno oko“

Avtomobil je povzročil kmetico in pobegnil. Prič ni bilo. Policija je ustavila nekoliko ur po zločinu vozilo s krvavim madežem, katerega se je držalo nekaj komaj vidnih nitk. Šofer je zatrjeval, da nikakor ni bil na kraju umora. Oblasti so potrebovale nedvomne dokaze, da ne bi obsodile nedolžnega. Fiziki so prejeli v preiskavo okrvavljen radiator tega avtomobila, sneli so s pomočjo »elektroplina« nedolžne ostankke blaga in ga primerjali z obleko umorjene. Fotoelektrična stanica beleži različne barve tako točno, da jamči za popolno točnost zaključkov. Dva kosa rdeče svile iste kakovosti in iste znamke vplivata na primer na elektroplin popolnoma različno, če je zapustil en kos tovarno vsaj nekoliko dni pred drugim. Toda v našem primeru sta bila oba vzorca na las enaka. To je izdalo morilca, ki je tudi priznal zločin, ko mu je prečital sodnik poročilo izvedencev.

„Nevidni dokazi“

V nekem pariškem stanovanju na veselem Montmartru so našli ustreljenega poklicnega plesalca. Policija je prijela njegovega osumljenega znanca. Slednji se je skliceval na priče, ki so trdile, da je bil on v času umora daleč

od tega kraja. Toda preiskava v njegovem stanovanju je postala pozorna na zmečkan površnik, katerega žep je bil preluknjan po krogli. Policija je sklepala, da je umoril osumljenec plesalca iz zasede z revolverjem v žepu. A kdo bi to dokazal? Plesalec je postal žrtev zdaj dokaj redke svinčene krogle: revolverski naboji se navadno izdelujejo iz tako zvanega melchiorja. Izvedenci so izrezali robove luknje, ki jo je povzročil strel v površniku, jih sežgali v platinskem topilniku in razkrojili pepel v kislini. Obdelovali so na to raztopino z električno strujo, ki je šla skozi bakreno žico. Slednja se je prevlekla s komaj vidno kovinsko plastjo. S pomočjo visoko frekvenčnega toka so dobili iz razbeljene žice iskro. Spektrograf je ugotovil, da kaže fotografija iskre značilno »svinčeno črto«. Morilec je priznal umor in bil obsojen.

Katera kri?

Umora osumljen mož je imel na obleki komaj vidne krvave madeže. Rekel je, da je samo zaklal petelina. Drobnogled ni mogel ugotoviti izvor krvi. Madeži so bili prestari. Posušena krvna telesa so izgubila značilne zunanje lastnosti. Strokovnjak, ki je prejel dvomljive madeže, je pred vsem cepil s človeško krvjo živega kunca. Razpustil je nato dvomljive madeže v prekapnici in dodal tudi nekoliko kapljic kunčeve krvi. Slednja je vsebovala tako zvano »zaščitno sirotko«, ki je nastala v organizmu, da bi preprečila vpliv, t. j. človeške krvi. V raztopino spuščene kapljice kunčeve krvi so se takoj zavile v mlečnobelo prevleko. To je bil vpliv »zaščitne sirotke«. S tem je bilo dokazano, da so sumljivi madeži res vsebovali človeško kri. Morilec je bil res kriv umora.

Joniziran zrak proti hripi

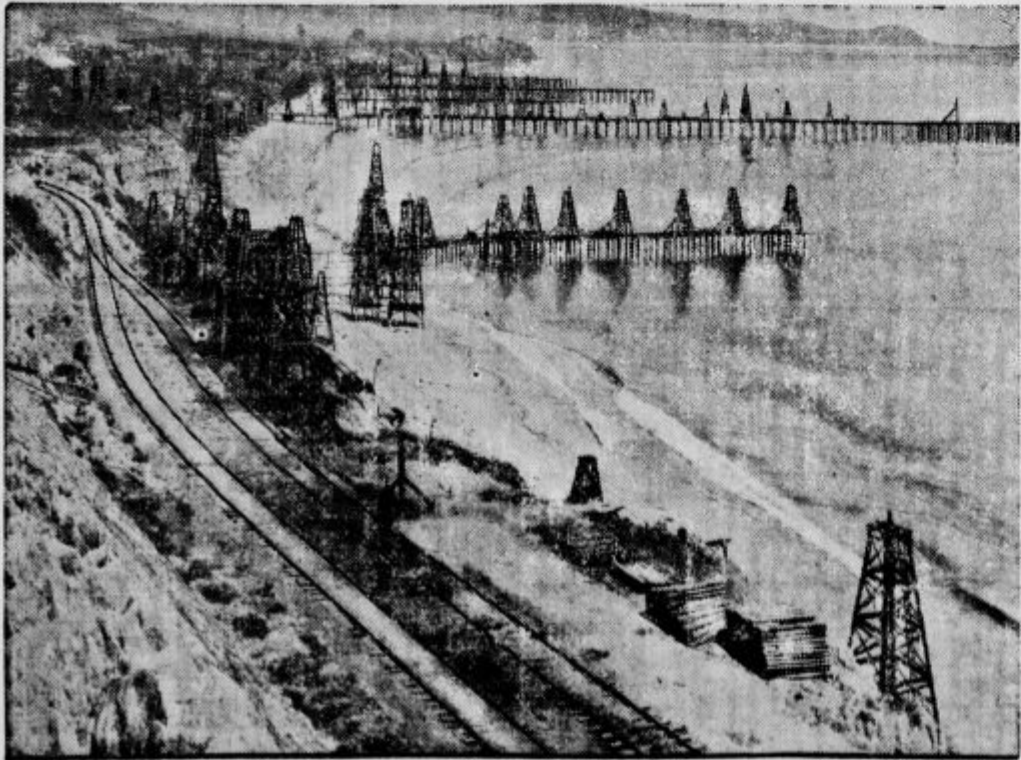
S poizkusi z joniziranim zrakom je prof. Čivejski v Moskvi prišel do prepričanja, da je takšen zrak učinkovito zdravilo proti naduhi, hripi, jetiki in kožnim boleznim. Njegovi članki v tem pogledu so zbudili veliko pozornost. Zdravniki pričakujejo konkretne dokaze za trditve Čivejskega.

10 parov dvojčkov obiskuje šolo v Atlanti (USA). Učitelj jih kaj rad zamenja, ker so si tako podobni.

Boljševiki vzgajajo mlade šahiste

Prav te dni se je zaključil šahovski turnir za ruske otroke. Ruski listi poročajo o izredni spretnosti mladih šahistov. Tako je 14letni šahist pobil ruskega šahovskega mojstra Botvinnika in drugo deček je dosegel z njim remis. Botvinnik je igral simultanko proti 25 otrokom. Najbolj spretne šahiste je poslal na turnir Leningrad. Za temi so bili najboljši iz Rostova in za njimi iz Moskve.

(V Kaliforniji vre nafta tudi iz morja. Podjetja so postavila črpalke na posebnih stolpih, ki so zasajeni v morje.

Zgodovinski podpis: Roosevelt podpisuje ukaz o razvrednotenju dolarja na 59,06 zlatih centov (stotink).

Viljem proti kljukastemu križu

Viljem II. je spisal knjigo »Die Chinesische Monade«. V njej je tudi poglavje o kljukastem križu (Hakenkreuz), simbolu nemškega narodnega socializma. Viljem II. dokazuje, da je bilo to znamenje znano že v davnih časih v Aziji, in sicer v kombinaciji s križem, ki je bil obdan s krogom. Štiri kljube ob križu kažejo štiri strani neba, krog označuje zemljo. Viljem II. trdi, da je bil kljukasti križ skupen simbol Mongolov, Semitov (!) in Arijev.

Kdo bo imei najhitrejšo ladjo?

Angleška broderska družba Cunard-Line je naročila pri tvrdki John Brown in Co. v Clydeside ogromno ladjo. To bo ladja 73.000 ton. Daljša in višja bo, kakor angleški parlament. Gnal jo bo stroj 200.000 HP. Spustili jo bodo v morje že novembra meseca. Ladja je že v delu in nosi številko 534. Pozneje se bo imenovala »Prince of Wales« (ime prestolonaslednika). Splovitbi bo prisostvoval sam prest. naslednik.

10 dni zapora ali merico ricinovega olja

Policijski upravnik v Chicagu ima očitno zelo dobro mnenje o vzgojnem vplivu krepke merice ricinovega olja. Če pripeljejo pred njega pijanca, izreče takoj obsodbo: »Poldruho unčo ricinovega olja ali 10 dni ječe. Izbirajte!« Na to vprašanje ni prav lahko odgovoriti. Marsikateri pijanec se rajši odloči za 10 dni ječe, kakor da bi požrl krepko merico te prijetne pijače.

Mikroskop, ki poveča opazovani predmet 14 tisočkrat! Ta mikroskop ne deluje samo s pomočjo svetlobnih žarkov, temveč tudi z elektronskimi; povečanje se ne doseže samo z lečami, temveč tudi z elektromagnetnimi polji.

Opice morijo živino

Iz Južne Afrike poročajo o nenavadnem pojavu. Iz naselbine Graaf-Reinet prihaja namreč vest, da so opice pričele ropati živino. V okoliškem gorovju živi opica »hoboos« v prav velikem številu. Neki kmet je obvestil oblastva, da so mu opice v zadnjih štirih mesecih pomorile okoli 400 ovac. On sam je pobil 14 opice. Lov nanje je silno težak, ker je opica prebrisana. Opice se pojavljajo v velikem številu. Neki kmet je v okolici Oudeberga zastrupil 400 opic. To ni mnogo pomagalo, ker so na njihovo mesto prišle takoj druge. Kmetje zahtevajo od vlade, naj v najkrajšem času razpiše posebne nagrade za lov na opice, sicer jih bodo te pokončale vso živino.

Zelen dež

V okolici Neapolja je te dni v veliko začudenje prebivalstva padel dež zelene barve. Takšen dež je padal kake pol ure. Ostanki barve so se poznali tudi na strehah.

Rusi poletijo 30 km visoko

Že večkrat smo poročali o novih ruskih pripravah za polet v stratosfero. Kljub zadnji nesreči hočejo boljševiki kaj kmalu poleteti v zračne višave. V Moskvi že gradijo nov balon in gondolo za polet v stratosfero. Zrakoplovci bodo izbrali tudi izkustva zadnjega poleta, da bi čimbolj zmanjšali nevarnost. Tako bodo nad gondolo postavili velikansko padalo, ki naj bi oviralo padanje gondole v primeru, da bi se balon pokvaril ali potrgale vezi, s katerimi je gondola privezana za balon. Poleg tega bodo zrakoplovci imeli s seboj vsak svoje padalo, ki ga bodo lahko uporabili, ko bo gondola pri padanju dosegla višino 6000 metrov. Pod to višino se da padalo že uporabiti. Na gondoli bodo postavili tudi avtomatično radijsko postajo, ki bo stalno poročala o položaju balona. Tako bo balon v stalni zvezi z zemljo. Ta polet bo vodil profesor Prokovjev, ki se je udeležil prvega poleta. Izjavil je, da nameravajo Rusi poleteti 30.000 metrov visoko.

Mojster, opeka mi je padla. Ali bi jo lahko pobrali?

Sinček pride domov ter pravi: »Mamica, moj prijatelj Stanko je danes dobil sestrico, pravkar sem jo videl!«

Mama, ki je vedela, da so dvojčki, vpraša:

»Kaj, samo eno?«

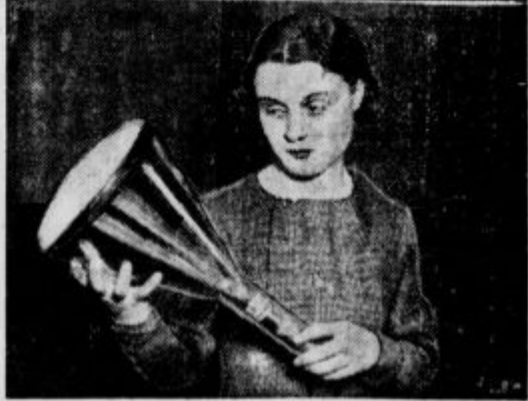
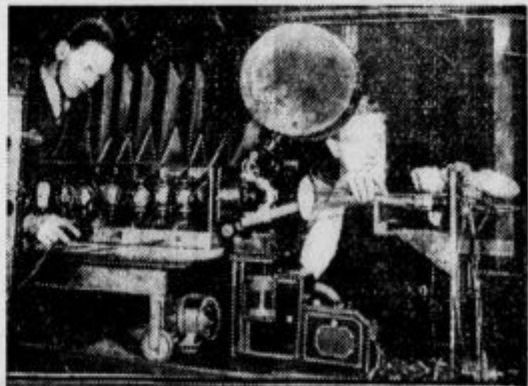
»Da, toda ta je nekaj posebnega! Leži v vozičku ter ima na vsakem koncu eno glavo.«

»Kupil sem si nov avto.«

»Gotovo je tako z njim kakor s starim.«

»Kako to?«

»Plačan ni.«

V nekem londonskem laboratoriju so pričeli izdelovati svojevrsten daljnogled, ki bo prinašal slike iz daljave. Zgoraj: Cel aparat, ki ne bo stal več kakor boljši gramofon. Spodaj: Katodne cevi.

MLADI SLOVENEČ

Na pomoč!

»Mama! Mama! Na vso moč Tonček kliče na pomoč. Kaj se je zgodilo, joj? Goska stara ljut dvoboju mu je napovedala, ker ji je presedala Tončkova porednost grda... Zdaj junaku prede trda: oster kljun je zavijetela — šavst, za hlače ga ujela in odtrgala mu kos bel iz njih — hudobna gos.

Pridi, mama, Tončka reši in s sladkorčki ga uteši! Že boli ga na vso moč luknja v hlačah... Na pomoč!

V deželi Narobesvet

»Fant, ali si znorel?!« se je zgrozil kralj Prismodav, »S takole dragocenostjo bomo kurili peči?! Kje si pa še kaj takega videl?«

»Pri nas!« je kratko povedal Tonček.

»Pri vas?« je prebledel kralj Prismodav. »Ojedo, saj me bo zadela kap! Nikar se ne šal, dečko! Vsaka stvar ima svoje meje. Gorje ti, če prideš ob milost pri meni!«

»Če je pa resnica,« je zmedeno dejal Tonček.

»Zobe za jeziki!« se srdito zarohnel kralj Prismodav. »Še eno takšno zini, pa ti naložim najgrozovitejšo kazen: moral boš polizati zvrhan lonček medu!«

»O, takšna kazen bi bila pa kar prijetna,« se je obližnil Tonček okoli ust.

»Kaj? Se norčeval se boš? Čakaj, čakaj, ti že pokažem! Kuhar Lenuhar, prinesi lonček najslajšega medu!«

Kuhar Lenuhar je prisopihal z medom in kralj Prismodav je trdo ukazal:

»Daj ga dečku! Čez pol ure, ko se vrnem, mora biti lonček prazen. Do zadnje kapljice naj ga polije, kajon. In če te še tako lepo prosi, da mu prizanesi, naj ti ostane srce neuklonljivo. Grozovita je kazen, ki mu jo nalagam, ampak pravična. Od vsakega frkolina se pa tudi ne pustim za norca imeti.«

Rekši je kralj Prismodav s trdimi koraki odšel in pustil Tončka in dvornega kuharja Lenuhara sama. Kuhar Lenuhar si je z rokami mogočno podprl boke, grozeče pomigal s tolstim trebuškom in zarohnel:

»Frkolin, en, dva, tri, polži med, če ne te stoličem kakor led!«

»Nič me ne bo treba točči, boter kuhar debeluhar, prav nič! Tale lonček medu polizem, preden stokrat zacmokate z jezičkom. Staviva!«

»Hoho,« se je mrko zarežal in kruto pomigal z nasršenimi obrvi kuhar Lenuhar, »pa dajval Ampak gorje ti, če stavo izgubiš!«

»Saj se še nisva zmenila, za kaj staviva — kako veste polje, da mi bo gorje?«

»Vem, vem, kajti ne staviš drugega, kakor še en lonček medu!« se je škodočljivo zarežal kuhar Lenuhar.

»Velja!« mu je Tonček navdušeno segel v roko, »Torej začniva!«

In je dvornji kuhar Lenuhar začel z veliko vsmo cmokati: cmok, cmok, cmok, Tonček pa lizati med. In je kuhar Lenuhar komaj dvajsetkrat zacmokal, pa je bil lonček prazen... Med je bil tako dober in sladek, da bi ga še angelci v nebesih jedli, kamoli ne Tonček, ki je bil velik sladkosnedež.

»Dobil sem stavo!« je navdušeno zakričal in se zavrtel na peti. »Hitro sem še en lonček medu!«

Dvorni kuhar Lenuhar je izbulil oči, tako se je prestrašil. Kar stoji dežela Narobesvet, še nikoli

se ni zgodilo, da bi kdo takole hitro polizal naloženo mu kazen — med in zahteval še en lonček te pregrozne kazni. Frkolin mora biti s samim peklenščkom v svaštvi! je pomislil kuhar debeluhar, se ročno zgrabil za trebuh in jo odkuril v kuhinjo.

Tonček je nekaj časa začudeno strmel za njim, potem pa je še sam stekel v kuhinjo. Pa je zastoj iskal tam kuharja Lenuhara. Nikjer ga ni bilo. Šele, ko je pokukal v ogromen kotel, je zgledeval debelo glavo, ki je molela iz juhe. Zgrabil jo je za uhlje, jo potegnil kvišku — in glej, bila je kuharjeva.

»Ja, boter, kaj vam pa je?« se je zavzel Tonček in zmajal z glavo. »Ali hočete samega sebe skuhati za kosilo, ka-li?«

»Na pomoč! Na pomoč!« je zatulil kuhar Lenuhar, ki je bil prepričan, da ga bo Tonček živega odrli in požrl.

»O ti bedaki!« se je razjezil Tonček. »Zdaj pa res vidim, da vas v deželi Narobesvet vse skupaj luna trka. Adijo! Domov pojdem.«

Obrnil se je in odšel iz kuhinje.

Na hodniku ni srečal žive duše.

Že je hotel stopiti iz kraljeve palače na cesto in odromati iz dežele Narobesvet nazaj v premo in domo domačo, ko mu je zdajci zastavil pot prečuden močič. Z rokami je otepal po zraku, kakor da odganja muhe, in tarnal, bridko tarnal:

»Ojej, ojej, moja glava, moja dragocena glava!«

Tonček je ostrmel. Lastnim očem ni mogel verjeti: prečuden močič je bil brez glave...

»Kdo pa si?« ga je pobral.

»Jaz sem visokospoštovani in čislani gospod minister Praznoslamomlatež. Izgubil sem glavo, sam ne vem, kje sem jo izgubil — ali morda veš ti?«

»I, kako bom vedel, ko sem pa šele poldrugo uro v deželi Narobesvet!« je odgovoril Tonček.

»Zvrhamo košaro kamenja za nagrado dobiš, ki mi glavo najdeš! Fant, lepa prilika se ti nudi. Daj, daj, poišči mi glavo!«

»Se mi ne ljubi!« ga je zavrnil Tonček in pristavil: »Ampak dober nasvet ti dam, gospod minister Praznoslamomlatež.«

»Kakšen?« je bil radoveden močič brez glave.

»Natakni si na vrat zeljato glavo ali puhlo repo, pa boš imel boljše glavo kakor prej!«

»Slišajno! Imenitno!« je navdušeno poskočil od tal močič brez glave. »Ta nasvet je vreden dveh košar kamenja. Moder si, fant, iz največje stiske si mi pomagal — bogato plačilo ti ne uide!«

Rekši je visokospoštovani in čislani gospod minister Praznoslamomlatež že stekel proč in je tekkel, da se je vse kadilo za njim... Kam? Po puhlo repo k dvornemu vrtnarju, da si jo namesto izgubljene glave natakne na vrat — — —

(Konec prih. nedeljo.)

Velikanov sin

V divjem pogorju je nekoč zdavnaj živel velikan Gorjan. Imel je sina ki mu je bilo ime Martin. Pa ni bil mladenič kakor drugi sinovi velikanov: robat in neusmiljenega srca. Bil je najraje sam. V samotni je prisluškoval šumu vetrov in bučanju vodopadov. Niti od daleč ni bil podoben svojemu očetu, ki je bil hraber mož in se ni bal nikogar na svetu. Martin se je izogibal vsakogar, s katerim bi se imel boriti, in tudi ljudem ni skrivil niti lasu.

Nekega dne se je Martin napotil k očetu in ga prosil, naj mu podari nove gosli. Velikan-oče pa ga je napodil z neprijaznimi besedami:

»Kakšno neumnost si se spet izmisliš? Čemu ti bodo gosli? Vzemi v roko gorjačo — gorjača je za velikane in ne gosli!«

Ves pot je Martin odšel v šumo in blodil po njej tri dni in tri noči. Ko se je četrtega dne vrnil k očetu, se je ta udal in kupil mu je lepe nove gosli. Veselje Martinovo nad prelepim darom je bilo nepopisno. Poslej je od jutra do večera igral po gozdovih in je igral tako miko in lepo, da so se ptice umolkile, kamor je prišel in je oblak obstal sredi neba in prisluhnil v globino.

Nekoč je Martin splezal po strminah navzdol do penečega se potoka. Sedel je na skalo in se ves zamaknil v vodopad, ki se je z glasnim bučanjem izlival v potok. Bučanje vodopada je spremljalo Martina na vseh potih. Ni in ni mu hotelo spomina. Rad bi zaigral njegovo divjo pesem na gosli, nešteto krat je jo poskusil — brez uspeha. Spustil se je še niže, prav do skal, okoli katerih so se valovi divje penili in bučali. Dvignil je gosli in potegnil z lokom preko strun, da bi zaigral veličastno koračnico, ki mu je odmevala na uho. Pa je še zmerom nekaj manjkalo in Martin je stopil v sredo divjih vrtincev in se pozorneje prisluhnul. Voda mu je segala že do prsi, Martin pa se ni zmenil za to. Mogočna pesem vodopada ga je vsega zajela. Dvignil je znova gosli in glosi pisem, ki jo je zaigral, je bila ona tolikanj iskana, tolikanj zaželena pesem neukročenih sil prirode. Martin je igral, dolgo je igral, s takim zanosom je igral, da so velikani širom dežele prisluškovali in se čudili.

V njegovi pesmi je bučal vodopad in pel svo-

jo divjo pesem kakor na ukaz. Martin je stal tam, sred valov kakor pevovodja in vse naokoli se mu je pokorilo. Tako je igral vsako noč in živali so prihajale od vseh strani in verno poslušale divjelepe melodije njegovih gosli.

In včasih so prišli k vodopadu tudi godci iz daljnega mesta in se hoteli naučiti Martinove čudovite pesmi. Prinašali so mu darove in mu obljubljali še več, če jih nauči. Martin pa je odklanjal darove in jih učil zastoj. Pa se godci vse do danes niso naučili čudovite Martinove pesmi in se je ne bodo nikoli. Samo velikanovemu sinu Martinu, otroku prirode, je bilo dano, da je prisluhnul mogočnim himni vodopada do dna in si jo osvojil do kraja.

Hude skrbi
Gospod sreča deklico, ki joka, in jo vpraša:
»Punka, zakaj pa jokaš?«
Deklica: »Veveve — deset dinarjev imam in rada bi si nekaj kupila, pa ne vem kaj.«

Majdina punčka

Majda se je s svojo punčko igrala najraje »mamo in otroka«. Pri igranju ji je skoro vedno delal družino tudi kuža Pubi. Posebno takrat, kadar je Majda svoji punčki »kuhala« kosilo in jo pitala, kuža Pubi ni nikoli pozabil stati zraven na prež. Hoje, vedel je prebrisanec, predobro vedel, da Majdina punčka ne zna jesti in da bo kosilo, namenjeno njej, naposled dobil le on... Imel vam je kuža Pubi na moč bistre oči in oster nos!

Ko se je Majda nekega dne naveličala igrati, je položila punčko tebi nič meni nič na tla in brezskrbno odbrzela iz sobe na vrt.

Kuža Pubi je nekaj časa zvedavo motril na tleh ležečo punčko in si jo skrbno ovohal od vseh strani. Potem se je domislil, kako imenitno bi bilo, če bi se tudi on malo poigral z njo. Toda — kako? No, s tem vprašanjem si kuža Pubi ni bogve koliko časa belil glavo...

Savsi! je zgrabil ubogo punčko za vrat in jo jel razigrano vlačiti po sobi sem in tja. Ko se je tega divjega dirkanja in ringarajanja naveličal, je zvle-

STRIČKOV KOTIČEK

583. Dragi striček! Jaj, kako sem bila vesela, ko sem zagledala svoje pisemce v kotičku! Ko pa sem brala Tvoj odgovor, sem se razžalostila in razjokala do dna. Če hočeš, Ti lahko pošljem robček, ki je še vedno vse moker od mojih solz, katerih si bil Ti kriv. Tvoj odgovor me je tembolj razžalostil, ker sem ga brala na bolniški postelji. Bila sem namreč bolna. Bolela me je ograja ali plot jezika, to se pravi po domače: zobje. Ko bi to vedel, bi gotovo imel malo sočutja z menoj. Pa sem se Ti posteno maščevala za nagajivost. Ko sem zadnjč šla s svojo prijateljico po cesti in me je vprašala, če Te poznam, sem pokazala moža, ki prižiga plinove svetilke in dejala: »Vidiš, ta-le je Kotičkov striček! Neverjetno me je pogledala, jaz pa sem pristavila: »Ves, njegov stric, Požganec oča, prižigajo luno, da lepo svetli, on pa prižiga plinove svetilke po Ljubljani.« — In tedaj mi je verjela! Kaj praviš k temu? In še na drug način se Ti bom maščevala: začela sem zbirati denar; 70 Din že imam. Ko bo dovolj, Ti pošljem vse. Ampak samo pod enim pogojem: da boš vsaki, ki je kaj prišpevala k zbirk, pisal osebno pismo na dom in priložil zraven sliko. Ali boš?

Pozdravljen! — Tvoja M. Contala, učenka (2) razreda v Lichtenurnovem zavodu v Ljubljani.

Draga M! — O ti revica Ti! Če bi bil kotiček slutil, da Te boli ograja ali plot jezika, bi Ti napisal vse drugačen odgovor. Prebriskih solz sem torej jaz kriv, bolečin ograje pa je gotovo kriv —

Dragi „Pohodov“ kotičkar!

Tale kotiček je sicer namenjen majhnim otrokom, takim otrokom, ki se jim o »Pohodov« ideologiji (upam da mi hudobni tiskarski skrat te besede ne spremeni v »frazologijo«) še niti ne sanja. Pa če enkrat izjemoma privlečem za uhlje med svoje male, pouka in zabave potrebne prijatelje tudi Tebe, »Pohodovega« velikega otroka, ter Ti napravim očetovsko dobrohotno pridigo, mlačen, da zaradi tega še ne bo izbruhnila državljanska vojna v mojem kotičku.

Predvsem Ti moram povedati, dragi »Pohodov« veliki otroček, da sem neznanosko počaščen nad glnljivo pozornostjo, ki mi jo posvečaš s tem, da tako goreče prebijaš moja otroška pisemca. Tete, kdo bi si bil mislil, da imam tudi med pohodovci tako verne in mile učenke! Le tako dalje Marsikater dragocen nauk bo izluščil iz modrosti mojih kotičkarjev in ga odnesel s seboj na junaški pohod skozi življenje.

Le žal, da si svojemu prvemu pisemcu napisal napačen naslov: »Demagošiva« namesto »Stričkov kotiček«. Prav nič čudnega zato ni, da ga je bistroumni gospod pismonoša oddal tam, kamor spada... Naravna posledica te fatalne pomote je, da je Tvoj striček prvorojenec zagledal beli dan v »Pohodovem« kotičku. Škoda ga je za tja! V mojem kotičku bi ga bralo najmanj 30.000 Slovencev, v »Pohodu« pa so ga brali samo — trije. Ne verjameš? Dokaz: naslovna stran »Pohoda« ima takoj zraven imenno črno na belem natiskano:

»Značilna poteza slovenskega značja je udruževanje. Trije Slovenci že imajo svoje društvo in svoje lastno glasilo.«

Nobenega dvoma ni, da meri resnicoljubni »Pohod« s temi pikrimi besedami nase...

Ampak precidimo zdaj k stvari, zaradi katere si se tako gromozansko razburil, da si dobil »pohod« za spontan in ogorčen protest — v obliki otročjega (ne otroškega) pisemca. Tako je nekoč zdavnaj ogorčeno zavrela kri slavnemu junaku-fantastu Don Quichotu, ko je v pridu blodno zastul pred seboj nevarno pošast: mlina na veter. In je v zanositem pohodu zdrvel proti njemu in... In... kaj se je potem zgodilo, ves sam, kaj bi Ti pravil! Torej za kaj prav za prav gre? Ljudje božji, zakriliti z rokami, zavijajte oči in se zgrajajte! Nezaslišano, kaj je hudobni Kotičkov striček storil! Ena vešala so premalo zanj, troje bi jih moralo biti. Pomislite, deklici, katere mama je Slovenka in oče Hrvat, je na vprašanje, katere narodnosti je, saljivo (kakor je bil ves odgovor saljiv) odgovoril, naj se imenuje hrvatska Slovenka!

kel punčko pod zofo in jo tam med polglasnim renčanjem nemilo razcefral in razgrizel.

Tedaj je priskakljala Majda iz vrta nazaj. Ko je videla, kaj se je z njeno ubogo punčko zgodilo, bi bila kmalu padla v nezavest. Pobrala je razmrcvarjeno punčko, jo krčevito privila na srce in obupno zaplakala. Potem je v svetem srdju planila proti nedolžno zročemu Pubiju in ga hotela bridko kaznovati. No, kuža Pubi je pravočasno uganil njen namen in jo urnih nog popihal skozi duri.

Majda je bila ves ta dan neutolažljivo potrta in žalostna. Kadar se je ozrla na ubogo punčko, so ji stopile solze v oči — — —

Ponoči so obiskale Majdo čudne sanje. Sanjalo se ji je, da je njena punčka umrla. Prišla sta dva črna moža — pogrebca — in jo položila v globok, globok grob. Toda — o čudo božje! — komaj se je bilo to zgodilo, že je njena punčka spet oživela in skočila iz groba zdrava in čila in še mnogo, mnogo lepša, kot je bila prej — — —

Ko se je Majda ob rojstvu novega dne zbudila, je vzdihnila bridko predse:

»Ah, to so bile krasne sanje! Lepo, zares lepo bi bilo, če bi moja uboga punčka postala spet takšna, kot je bila... Ohjej, če bi se hotel zgoditi čudež!«

Vzpela se je pokoncu in zlezla s postelje. In je tedaj doživela veliko presenečenje: na mizi poleg postelje je ležala — pomislite, ljudje božji! — povsem nova, čudovito lepa punčka, najmanj desetkrat lepša od prejšnje. Majda je strmela, strmela in je bila prepričana, da sanja še kar naprej...

V tem hipu je stopila v sobo mama. Njen obraz je bil nenavadno priazen in poln praznične svečanosti. Takole je pozdravila Majdo:

»Dobro jutro, dušiča! Glej jo no, ali si že vstala? O ja, saj se pa tudi spodobiš danes, ko je tvoj god. Ali ti ugaja punčka, ki sem ti jo kupila?«

Majda je svetlo pogledala. Mahoma ji je bilo jasno vse. Jejno, saj res: njen god je danes! Skoro bi bila pozabila na to... Zvonko je zagostolela:

»Saj veš, mama, da mi ugaja! Tako lepe, tako srčkane punčke sploh še nikoli videla nisem...«

»No, to se mi pa dobro zdi, da ti je všeč,« se je zadovoljno nasmehnila mama in jo pobožala po zlatolasi glavi. »Kaj pa — ali si na Pubija še kaj jezna?«

»Nič več,« je židane volje odkimala Majda in modro pristavila: »Zdaj si bom vsaj zapomnila, da mama ne sme pustiti svoje punčke kar tako — brez nadzorstva ležati na tleh!«

ježček. Se je že preveč zaletaval ob ograjo in ta je začela pokati na vseh koncih in krajih. Iz železa b morala biti, da bi vzdržala takšen silovit naval! Če se bo jeziček še nadalje tako zaletaval ob ograjo, se utegne porušiti do tal. Svetujem Ti, resno! Ti svetujem: priveži jeziček vsak dan vsaj za nekaj ur k ograji, kakor priveže o kmetje razigane kozličke, pa se bo navadil mirovati in molčati. Potem bo ograja ostala cela in Te ne bo več bolela.

Tvoje maščevanje nad menoj je bilo res strašno, a tako strašno vendar ne, da bi zašel! Zdalej rohneti nad Teboj in se milo pritoževati. Le temu neki? Saj je poklic prižigalca plinskih svetilk čimniten poklic, tako imeniten poklic, da bom v kratkem v resnici postal prižigalec, če Bog da in sreča junaska. Prižigal pa ne bom plinskih svetilk, nego nekaj povsem drugega. Izumiti nameravam palico s katero bom lahko prižigal — luči v glavah onih, ki imajo večno temo v njih. Takšnega izuma še ni videl svet! Kdaj se ga bom lotil in dokončal, še ne vem, — ponudbe onih, ki so potrebni luči v glavi, pa sprejemam že vnaprej. Seveda pri tem ne mislim Tebe, Bog varuj! Če bi bil vsi tako čisti glavice, kakor si Ti, svetu mojega čudovitega izuma prav nič ne bi bilo treba...

Pa se še kaj oglašaj in mi sporoči, če se boš ravnala po mojem nasvetu in privezovala jeziček k ograji. Lepo pozdravljen! — Kotičkov striček.

ali pa slovenska Hrvatica, da ne bo zamere ne tu ne tam. »Pohodovega« kotičkarja prehlajeni nos pa je v tej nedolžni šali kar koj zavohal nevarno

Odkritostrešost

Neki učitelj je ob začetku šolskega leta pozdravil učence in jim na koncu dejal:

»Dragi otroci! Dobri prijatelji postanemo, če boste izpolnjevali, kar vas prosim: bodite vedno odkritostrešni! Zaupajte mi vse, kar vam na srce leži!«

Tonček v zadnji klopi je dvignil roko in vstal: »Gospod učitelj, meni se zdi v šoli strašno dolgočasno!«

Spis o zimi

Učenci so dobili nalogo, naj opišejo zimo.

»Glejte, da bo spis zelo kratek!« jim je polagal učitelj na srce.

In Janeček je šel in napisal nalogo takole:

Pozimi je hladno, nas je pet bratcev, imamo pa vsi skupaj samo eno suknjo. Očka nima denarja, v kuhinji je mrzel štedilnik, v loncu pa nič. Tako je pozimi!

Za danes, dragi »Pohodov« veliki otrok, naj bo le-tega dovolj. Lahko bi tudi na račun »senitnih možgan« kakšno možato in očetovsko dobrohotno zini! pa se bova o tem raje pomenila drugod — v onem kotičku, v katerem dovtipov in nedolžnih zabavlic ne poznam.

Na skrajnejše svidenje torej! — Kotičkov striček.

ZA BISTRE GLAVE

Rešitev izpolnjevalk

Na mestih, kjer ležijo črtice, bi morale stati le-te besede (rišnje):

Čepi — miška — spanja — ugasa — zaduha — že — igrati — spi — šali.

Gospodične — ležala — mama — bo.

Pravilnih rešitev je bilo topot 65. Za nagrado je bila izrečana Iva Marinšek, učenka V. razr. pri Uršulinkah v Ljubljani. Dobi knjigo »Mali lord«.

DELAVSKI VESTNIK

ŽENA IN DOM

Beseda naše mladine

(Iz poročila Vincencijeve konference za akad.)

Dnevi, ki odmevajo od težkih korakov današnjega mravnega časa, so polni trpljenja in razočaranja, kajti silna stiska, ki se je prej rada skrivala po temnih kotih in je tu in tam kakor iz zasede skočila na svojo žrtev, hodi danes javno po cestah in ulicah in vпада v vsjo grozoto tudi v domove dobrih, marljivih in do skrajnosti poštvalnih družinskih očetov in izpodkopa gospodarske in pravne osnove vse slovenske narodne skupnosti.

Odkod to zlo? Po odgovoru na to vprašanje hrepenijo danes tisoči in tisoči, ki jih je svetovna gospodarska kriza neumljeno vrgla iz njihovega poklenega dela na cesto in v naročje raznim podpornim in dobrotelnim ustanovam kljub temu da so zmožni in pripravljeni za vsako delo. Kje je korenina tega nepopisnega zla, se sprašujejo danes znanstveniki in učenci. In še ti niso vselej na jasnem. Mi pa trdimo z mirno zavestjo in prepričanostjo, da je vzrok vsega tega svetovnega gorja današnji družinski red, po katerem se nekatere polasti produktivnih sredstev (neomejena zasledna lastnina) in po katerem se vrši produkcija v znamenju čim večjega dobička po ceni: čim nižje cena, a tem več dela. Glavni nosilec tega pravega reda pa je oni gospodarski sistem, ki ga poznamo pod imenom kapitalizem, ki predstavlja »gospodarsko samostojno in samodržno onih, ki imajo v roki denar in s tem dušo gospodarstva«, kakor ga označuje Pij XI.

Bistveni znak kapitalizma je materialistično vrednotenje človeka, ki mu je potreben in važen samo kot produktivno sredstvo. Tak individuali-

stični kapitalizem je v najostrejšem nasprotju s krščanskim socialnim naukom in moralno.

Ce vse to premislamo, ne moremo več dvomiti, da ta konkretni kapitalistični gospodarski red, ki obvladuje vse življenje, okužuje našo krščansko kulturo in naš religiozni svet in je zato ves nemoralen, nemoralen kot ustanova in zato najostreje nasprotje krščanstva.

Nasproti materialističnemu in mamoničnemu gospodarskemu življenjskemu redu, ki poznata samo stvarni svet in tostranski življenje, moramo zgraditi nov red, ki bo upošteval človeka kot psihofizično bitje in mu dal pravice, ki mu pripadajo po božjem in naravnem pravu. Ta novi red, ki bo neumljeno izkoreninil egoizem in pohlep kapitalizma, bo vzrzel iz vrst mladine, ki najhujše trpi v sedanjem gospodarskem in moralnem neredu. Novi rod, v trpljenju in bedi očisten, bo našel pot, ki jo danes tako željno iščemo, nova mladina bo zopet začela črpati iz večnostnih studencev žive vode novega spoznanja in duha krščanskega občestva in vzajemnega sodelovanja med narodi bo zopet prekvasil svet.

Mladina je pripravljena, da se žrtvuje za velika dejanja!

To so besede naše mladine, naših akademikov. Se je mnogo teme okoli nas, vendar že nastopajo znamenja, ki oznanjajo novo dobo. V borbo za pravice delovnega ljudstva se je vrgla mladina. Mladina stopa na čelu novega, svežega katoliškega socialnega pokreta. Novi človek vstaja, novo upanje in zmagaja.

Vzgoja za skupnost

Sebičnost je nedvomno v življenju slehernega človeka mogoče gibalno, v življenju večine pa skoraj da edino. Slovenci imamo o tem dokaj značilnih pregovorov. n. pr.: »Bog je sebi najprej ustvaril brado«, »Vsak zase. Bog pa za vse«. »Kdor prej pride, prej melje«. Da je le meni in moji družini dobro, kako je drugim, to je njihova stvar in stvar ljubega Boga — ter še »poklicanih činite-ljev«. Tako je mogoče, da tudi naši dobri in pošteni ljudje brez griznje inest kopičijo premoženje na račun nemančev, jemljejo kruh lačnim izpred ust, da morejo sami živeti v obilju in udobnosti.

Pa če jih je vendarle precej, ki se čutijo nasproti posameznemu bližnjiku ali nasproti popolnim revežem vobče vsaj nekako obvezane po usmiljenju, človekoljubju, so pa znatno redkeje sejani taki, ki bi se čutili iskreno, v vesti obvezane nasproti blagobiti celokupnosti, bodisi ožji ali širši: občinski, narodni, državni. Ne zavedajo se: Kar je skupnega, je tudi moje, marveč sklepajo: Kar je skupnega, ni nikogar in si sme vsak prilastiti, kolikor največ more. Če potem eni dobe preveč, drugi pa nič, naj nespretni, ki se ne znajo preriniti do korita, sami gledajo. Tako je mogoče splošen pojav, da se s tako majhno večnostjo upravlja skupno kolektivno premoženje manjših in večjih enot, odtod dejstvo, da se ravno tisti, ki imajo

svojo lastno korist. To bo potem sicer še vedno sebičnost, ampak socialno zdrava sebičnost. Na taki zdravi sebičnosti se snuje zadrugištvo, ki najlepše dokazuje, kako zelo je človek dovzeten za kolektivnost, samo da ima dokaze in jamstva, da je v tej kolektivnosti svoboden in enakopraven član in da te kolektivnosti nihče ne izkorišča in ne zlorablja v svojo posebno korist.

To mora dojeti tudi ženstvo, predvsem matere. Kakor je družina danes oslabljena, vendar še vedno velja, da se v družinah vzgajajo ljudje, osebnosti; in s tem zadrugištvo, občani, narodni in svetovni državljani. Vsekakor je gotovo res, da je resničen, prav kristjan ob sebi najboljši zadrugar, občan, državljan, ker se pri njem zmisel za skupnost ne opira zgolj na zdravo sebičnost, ki objema ves kolektiv, marveč izvira iz nadnaravnega vira krščanske ljubezni do bližnjega in zavestne, hotene pokorščine, ki vidi v pozemski avtoriteti odsvit božje oblasti. Vendar je žalibog človeška slabost tako velika, da je krščanska popolnost redek pojav, izjema, in zato pri vzgoji za življenje v kolektivu ne smemo puščati iz vida niti človeške sebičnosti. Mati naj torej z vsemi silami skuša vzgojiti svoje otroke v dobre, resnične kristjane, državljane nebeškega kraljestva, a pri tem naj opozarja tudi na dobrine, minljive in neminljive, ki jih mora vsakdo ču-

VSI ČLANI

Slovenskega delavskega stavbnega društva, ki se vesele srečne posesti svojih domov, so bili ob enem člani I. DELAVSKEGA KONZUMNEGA DRUŠTVA V LJUBLJANI

Še nekaj o zakonskih zadržkih v službi

Delavec ima pravico do izplačila enotedske plače tudi tedaj, če je od službovanja zadržan brez svoje krivde zaradi drugih važnih razlogov, ki se tičejo njegove osebe. Taki važni zadržki, ki morejo delavcu onemogočiti vršenje službe, ali pa po svoji važnosti opravičiti njegov izostanek iz službe morajo biti: osebni, važni in nezakrivljeni (z delavčeve strani).

Da so osebni, morajo nastati v delavčevi osebi ali pa se morajo njega neposredno tikati, ne pa delodajalca ali kake tretje osebe.

Sem spadajo n. pr.: Naglo, resno obolenje v delavčevi družini ali težka nezgoda. Smrt in pogreb žene otroka, staršev. Porod v družini, če ta dogodek zahteva, da mora biti delavec doma, prva pomoč, pot po zdravniku. Tudi poroka ali preloitev je tak važen zadržek, ker vse to ni odvisno samo od delavčeve volje. Pri delavcu, ki se vozi v službo, prometna nezgoda. Tak zadržek je tudi delavčovo pričevanje pri sodišču, če za to ni dobil priložnosti. Seveda če je prišel n. pr. v zvezi pretepa, ni smel biti med njegovimi povzročitelji.

Delavski zaupniki morajo opravljati svoje dolžnosti prvenstveno izven delovnega časa. Tem grelo prejemki za čas, ki so ga zamudili po zaupniških dolžnostih. V isti višini, kolikor bi ta čas zaslužili, če bi delali. Ako so plačani v akordu, jim gre za čas zadržka (čas, ki ga prebijajo v prednji dolžnosti, dokler traja delovni čas v podjetju) njih povprečni normalni zaslužek.

Prisidenci sodišč Delavskega zavarovanja pa nimajo pravice do odškodnine vsled zadržka, ker so za čas, ki ga v dolžnosti prisidenskega dela izgube, nagradi s povprečnino, ki jo mora izplačati Osrednji urad za zavarovanje delavcev in katere ne sme o odkloniti.

Po zakonu o zaščiti delavcev je delavkam zabranjeno vsako delo dva meseca pred in po porodu. Delodajalec jih v tem času k delu ne sme siliti. Ker bi bil sicer strogo kaznovan. Delavke pa morajo dokazati z zdravniškim izpričevalom, da jim je v dveh mesecih pričakovati poroda.

Noseča delavka je upravičena do izplačila enotedske plače za prvi teden njene odsotnosti iz službe, za ostali čas pa ji gredo zavarovalne dajatve po zakonu o zavarovanju delavcev, katere ji izplačuje OUZD. Seveda mora imeti za doseg te dajatve predpisano članstvo. Ker pa mora o biti razlogi važni, neodložljivi in nezakrivljeni, ne sme delavca ob pojavi zadržka iz službovanja zadeti niti lahka malomarnost, še manj seveda naklep ali očitna malomarnost. Krivdno je n. pr. povzročena zaporna kazen. prekasen prihod v službo.

Teh in podobnih zadržkov je še več. Pri sklepanju kolektivnih pogodb naj na to zaupniki pomislijo in jih vnesejo v pogodbe.

V slučaju boleznii ali nezgode pripada delavcu enotedski zaslužek in ne več. V primeru zadržka iz važnega razloga pa samo za razmeroma kratek čas. Torej samo za čas, ki je nujno potreben, da se izvrši določeno delo, oziroma da mine razlog, ki povzroča delavčev izostanek iz službe.

Trajati ne sme delj kot teden dni.

Iz listov in revij

»Dvojč štirik letosnje »Vigredio imamo pred seboj. Kdo bi jih ne bil vesel. Naše slovensko delovno ženstvo ima list, na katerega je lahko ponosno. Morebiti je tu pa tam še nekoliko preveč sentimentalnosti, vendar je na drugi strani v listu toliko zdravstva, krepkega in sočnega, da odtehta vse drugo. Posebno pa nas veseli to, da se list zanaša za socialna vprašanja, da tolmači svojim čitateljem socialno zakonodajo, jih seznanja s pravicami po zakonu o zaščiti dela in zakonu o zavarovanju delavcev. — List vsem prav toplo priporočamo.

Omeniti moramo tudi »Vestnik I. delav. kons. društva v Ljubljani«, ki izhaja v visoki nakladi in je namenjen v prvi vrsti našim delavskim zadrugiškom. List vrši veliko kulturno nalogo: vzgojiti v našem delovnem človeku zadrugišni duh, prepričati ga z idejo: eden za vse, vsi za enega. Delavsko zadrugištvo, ki ga je ustanovil dr. J. E. Krek, je dobilo s tem listom novo potjanko, ki bo branila in širila zadrugišno idejo.

Nemška vlada je sklenila, da se invalidsko, namošensko in rudarsko zavarovanje snira in sicer na ta način, da se prispevki zvišajo, dajatve pa znižajo. — Hitlerjevci so pa res ušli!

Ameriški zgled!

Kakor po drugih državah tako se je tudi v Ameriki pojavila kot posledica vojne in zrahlanega gospodarstva gospodarska kriza, ki je razvoj navzgor, če ne popolnoma preprečila, pa vsaj zaustavila. Ker v Ameriki v dobrih časih niso imeli nobene potrebe za ustanavljanje socialnih ustanov, je gospodarska kriza povzročila še bolj težke razmere, kakor pa v drugih državah.

Ko je bil za ameriškega predsednika izvoljen Roosevelt, se je začela namesto politike čakanja in oklevanja, velikopotezna načrtna politika za ureditev težkih socialnih razmer ameriškega prebivalstva in za okrepitev gospodarstva. Smernice za Rooseveltove načrte izhajajo še iz predsedstva Hooverja, ko je slednji imenoval 50 znanstvenikov in gospodarskih voditeljev, da doženejo temeljne vzroke današnjih socialnih sprememb. V svrhu trajnega izboljšanja gospodarskega stanja je ta odbor znanstvenikov priporočal predvsem izvajanje novih načel in je kot jedro vseh težkoč navedel sledeče stvari. Prvič: stalno naraščajoče število iznajdb in odkritij povzroča vedno nove in nove probleme. Drugič: dotok kredita se ne ujema s produkcijo in možnost izdelovanja blaga hitreje narašča, kakor pa konsum blaga, kar izvira deloma iz tega, ker s tehničnim napredkom nazaduje naravni prirastek prebivalstva. Produktivski stroji se hitreje izboljšujejo, kakor se pa širi delovni trg. Tretjič ima velik vpliv na produkcijo tudi to, da so razdalje z modernimi prometnimi sredstvi skrajšane.

Raziskovalni odbor je proti temeljnim vzrokom, ki so povzročili slabe razmere v produkciji in razdelitvi blaga, predlagal celo vrsto nasvetov, ki jih je Roosevelt deloma že izvršil, ker so bili najnujnejši, ostale predloge bo pa porabil za nekako podlago, da se skrajša delovni čas in da se z uredbo šesturnega delovnega dneva ob petdnevem delovnem tednu delo bolj enakomerno razdeli in da dobi čimveč delovnih moči zaposlitev. Nadaljni ukrep je bil da se je z raznimi investicijami in z zboljšanjem delovnih pogojev povečala kupna moč množic. Naraščajoča kupna moč bi prodajo gotovega blaga povečala in bi s tem mnogo delavcev dobilo delo. Odbor priporoča predvsem uredbo starostnih rent, ki jih bodo delavci prejemali, ko zaradi starosti izgube delo. Socialno zavarovanje naj se z vsemi sredstvi podpre. Stroške za brezposelno zavarovanje naj nosijo delodajalci, zaposleni delavci, ki še primerno zaslužijo in pa javne institucije. Zasebna podetnost in lastninska pravica naj ostaneta še dalje, toda uvedbi je treba javno kontrolo, da teh načel kdo ne bo zlorabljal. Ohraniti je treba enakost klub gospodarski neenakosti in svobodo klub močnim socialnim in gospodarskim skupinam. Potrebna je tudi centralizacija socialnega življenja, politike in mednarodnih odnosov, da bodo sredstva in način izboljšave čim bolj enotni. Industrijo, ki se nenehno razvija v škodo celote, naj se zavira, drugo pa spet pospešuje. Da se bodo ta načela dala v celoti izvršiti, se naj spremenijo tudi način vladanja. Predlog odbora da je potrebna avtoriteta, ki bo zmožna, da uspešno in revolucionarno poseže v socialno in gospodarsko življenje, je bil Roosevelt zelo blizu in zato ga je v celoti prevzel.

Vprašanje je, ali se bo Evropa pri tem ameriškem vzgledu kaj naučila!

Drobne

O umrljivosti delavskih otročnic je poročal te dni angleški zdravstveni minister. Travi, da ni umrljivosti v nobenem stanju tako visoka kot pri delavskih materah. Samo na Angliškem umre letno delavskih otročnic nad 30.000. Vzrok je pomanjkljiva nega zaradi revščine.

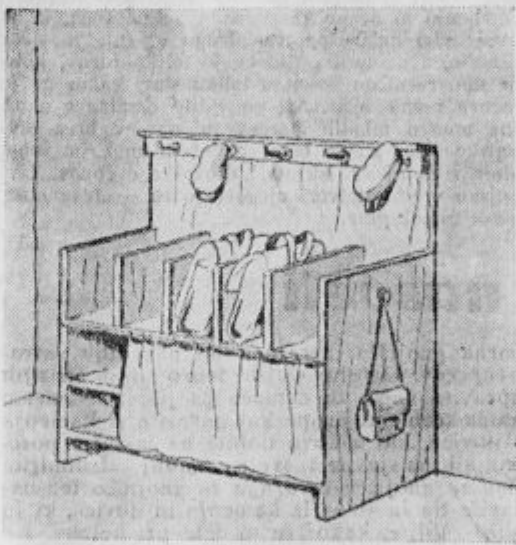
Zene za brezposelne. Bernska zveza kmetijskih žen je sklenila, da bo poslej vso nerazprodano zelenjavo razdelila med mestne brezposelne družine. V severnofrancoskih premožnih revirjih je 10.000 rudarjev brezposelnih. Organiziran je bil pohod na Pariz, ki pa ni uspel.

Tudi v Splitu bodo pričeli z gradnjo palače za Borzo dela. Potrebno je še odobrenje centralne v Belgradu.

Od leta 1813
odličn
bel šifon

Red mora biti!

Stojalo za šolske torbe, pokrivala in čevlje. Velikost po številu otrok. Glavne mere bi bile: Višina zadnje stene 1 m, spodnjega dela (police) 45 cm, globina 45 cm, dolžina poljubna. Snovi: mehak les, morebiti rjavo lužen in pološčen; prostor: otroška soba ali predsoba. Če odvajamo vmesne deske, ki so zadaj in spodaj pritrjene z vijaki (razpredelki za torbe), dobimo čedno klop.

Tako stalo je kakor strog reditelj: vsakemu otroku in predmetu je točno odkazano mesto. Pred odhodom v šolo ni beganja in povpraševanja: kje je moja torba — čepica — telovadni čevlji; vse je mogoče najti tudi v temi. Otrok, ki se še tu ne drži reda, vsaj nima nobenega izgovora in mora brez nadaljnjega odgovarjati za nered.

Igra - otroku resna stvar

Za otroka je igra isto, kar za starejšo mladino učenje in za odrasle poklicno delo. Otrok pri igri udeležuje svoje duševne in telesne moči, jih oblikuje in množi; otrok ob igri raste, se razvija, duševno in telesno. Po pravici je torej otroku igra zelo resna stvar.

Tega se mora odrasli vedno zavedati in se po tem spoznanju ravnati nasproti otroški igri. Določa nedopustno je, če se odrasli otroški igri ali otroški opazki zasmehljivo zakrohota. Le pazi, kako se otrok na to odzove. Pogleda te skrajno začudeno, morda se s svojo otroško ropotijo umakne v kak kot ali pa začne celo jokati. Na vsak način je izgubil svojo prostodušnost nasproti tebi, in če doživi nekaj podobnega pri več odraslih svoje neposredne okolice — nasproti vsem odraslim. Enako zgrešeno je, če odrasli otrokom pri igri nagajajo, se norčujejo iz njihovih domislekov, sploh udirajo v njihov otroški svet s svojimi težkimi, podkovanimi čevlji... Pusti otroka pri igri v miru, če se ne moreš ali ne znaš prilagoditi njegovemu svetu.

Ce si pa zato, se pridruži otroku v njegovi igri — če otroku to želi. Seveda pa si pri tem zapomni, da nisi glava oseba ti, marveč otrok. Ne vsiljuj torej otroku ali otrokom svojih lastnih domislekov, marveč samo sodeluj. (Na drug list spadajo razne rečnosti in dela, ki jih odrasli posreduje že večjim otrokom ali če jim sam izdeluje kake igrače itd.). Saj je domalega v vsakem človeku še kos otroka, ki se v otroški družbi sprosti

vati in pospeševati v okviru skupnosti: občine — naroda — države — človeštva.

Kako napačno so ravnali vsi dosedanja vekovi, ki so ženo izločevali iz političnega življenja, odtelali njenemu zanimanju vse, kar zadeva splošnost, javnost, čes: žena naj se izživlja zgolj ob domačem ognjišču, v tesnem okviru lastne družine. Odkodi potem ženam zmisel za skupnost, ki naj bi ga presajale in gojile v dušah svojih otrok? Kako čudo, če je ravno žena ali vsaj ženska nemalokrat tajna sila, ki žene moškega, zavestno ali nezavestno, da grabi vkup negledé na skupnost ali se celo izpozabi in zločinsko dotakne kolektivnega imetja? Ne samo možu, marveč tudi ženi nujno treba temeljite politične izobrazbe, da ne bo cokolj našemu razvoju kot zavesten, delaven del jugoslovanske narodne in državne skupnosti ter vsečloveškega občestva.

in poživiti, tako da utegne za ure postati državljan otroškega kraljestva. Igra mora polegati iz otrokove duše, zato naj veljajo njegove pobude in predlogi. Vedra resnoba označuje otroško igro, porog ali »špase«, kakor ga razumejo odrasli, ni ozračje, v katerem bi se mogla razgibati otroška miselnost, otroška dejavnost. Če si pa prav in dober tovariš pri igri, bodo otroci o priliki radi sprejeli kako tvojo pobudo.

Glavna naloga odraslih pri igri otrok je pa v tem, da jim igra omogočijo s tem, da jim prepušče v to potrebi prostor in preskrbe vsaki dobi in nagnenju, sposobnosti vsakega posameznega otroka primerne igrače. A kar se tiče igrac, velja to predvsem za mestne otroke, ki so več ali manj navezani na štiri stene. Na deželi prebijajo otroci — tudi majhni — večji del dneva zunaj v naravi, na dvorišču, kjer najdejo vedno dovolj zanimivega in zabavnega. pri čemer igrajo posebno tudi domače živali veliko vlogo. V obče si otrok najraje sam ustvarja igrače in igra, da ima v to le prostor in nekaj predmetov, ki jih povsem obvlada. Z dragimi, umetno izdelanimi igračami ima navadno manj pravega veselja kakor se odraslim sanja.

MODNE NOVOSTI

Pomlad — ho speti! Moda polagoma izdaja svoje pomladne zamisli, ki — kakor kaže goraji vzorec — niso slabe. Veselo, mladostno prižaste tkanine, neprisiljene, privlačne bluze na krilce, ne se segajoče po koznasko čez boke, za vratom brdke šal s pentljo ali le enkrat zavezan, krila pa okrašena z gubami — plisirana! Pliseji bodo v pomladni in poletni modi — mimo podolgovatih gumbov — vobče vsesplošno okras v vseh mogočih oblikah in na vseh mogočih delih obleke. To je le pozdraviti, ker je ta okras najnara nejši in zato do malega vedno okusen, vder, brdek. In še nekaj simpatičnega prinaša pomladna moda: beli ovratnik iz pikce. Pikce je znamenje čistega, snažnega, brdkega in ni ljubeč samo pod otroškimi obrazom, marveč poživiti in pomladi domalega vsak obraz.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 5 mm visoka pletna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Prireditve

V kavarni »Stritar«
vsak večer koncert. (r)

Službe iščejo

Boljša ženska oseba
srednjih let, išče mesta
sobarice k starejši dami
ali k starejšemu gospodu.
Cenj. ponudbe pod
št. 1289 na upr. »Slov.« a

Trgovski pomočnik

išče zaposlitve v mestu
ali na deželi, gre tudi za
skladiščnika. Ponudbe pod
»Delaven« na upr. »Slov.«
št. 1744. (a)

Gradbeni tehnik

vojščin, prost, z dobrimi
človeškimi prireditelji — želi
primerne zaposlitve. Naslov
v upravi »Slovenca«
pod št. 1735. (a)

Trgovska pomočnica

pridna, poštena, vajena
gostilne, želi primerno
službo. Nastop takoj. —
Grem za majhno plačo.
Naslov v upr. »Slovenca«
pod št. 1717. (a)

Postrežnica

snažna, poštena, išče za-
poslenja pri gospodinjstvu
ali v pisarni za dopoldne-
ske ure event. popoldne.
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 1713. (a)

Pekovski pomočnik

išče službe takoj ali po-
zneje. Šel bi tudi za raz-
našalca. Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 1581. (a)

Trgovska pomočnica

mlada, želi službe v kak-
šni boljši trgovini. Nastop
meseca marca. Naslov v
upravi »Slov.« Celje. (a)

Nagrado dobi,

kdor preskrbi trgovskemu
pomočniku meš. stroke,
nekadilcu, pridnemu, po-
štenemu, vestnemu, služ-
bo, inkasanta ali
kaj podobnega. Ponudbe
na upravo »Slov.« pod
»Veliko jamstvo« št. 1667.

Kuharica

poštena, snažna, varčna,
išče službe v župnišču.
— Ponudbe na upravo »Sl.«
pod »Župnišče« št. 1758. a

Elektroteh. pomočnik

ki se razume tudi na po-
pravlila in instalacije ra-
dio aparatov, ter izvež-
ban v trgovini — išče
službo. Ponudbe na upravo
»Slovenca« pod »Iz-
vežban« št. 1789. (a)

Prodajalka

mešane stroke išče mesto.
Gre za manjšo plačo. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 1788. (a)

Službodobe

Sobar

ki se razume tudi na dela
na vrtu, z večletnimi spr-
ičevali, se sprejme. Stalno
mesto s popolno oskrbo
in plačo. — Ponudbe na:
Vlado Radan, Zagreb, Mi-
hanovičeva 14. (b)

Potnika

ki bi prevzel poleg dru-
gih zastopstev še eno —
iščem. Ponudbe na upravo
»Slovenca« pod »Pro-
vizija« št. 1567. (b)

teh težkih urah se mor-
e najti dobiti z ustano-
vitvijo domače letarice. Mi-
lamo vsakomur tekoče delo.
Ver smo dajali za pla-
čeno, dobivamo prejo in
uplačamo zaslužek za pla-
čenje kar dolžuje mnogo
zavlačanje. V slučaju, da
bucete delati in zavariti, se
obrnite po gratis-prospekt
na trdnico Domača Pletarska
industrija Josip Tomazič,
Maribor, Krekova ul. 16/II

Modistka

sprejme takoj stalno po-
močnico. Ponudbe z za-
hitevo plače in prepis
sprichevala pod »Spretna«
na upravo »Slov.« št. 1751. (b)

Kmečko dekle

16 letno - sprejemem. Po-
magala bi tudi pri drugih
delih. Setina Janez, Šmar-
na gora 49, p. št. Vid nad
Ljubljano. (b)

Zastopnika z inkaso

za okraj Gornji grad —
iščem. Ponudbe na upr.
»Slov.« pod »Stalna služ-
ba« št. 1638. (b)

Starejšo žensko

krščansko, pošteno, ki bi
skrbela za gospodinjstvo
in bila ljubiteljica otrok —
sprejemem. Naslov v upr.
»Slov.« Maribor št. 140. b

Privatna hiša

išče za takoj slugo, ki se
dobro razume tudi na
vrtarska dela. Ponudbe
z navedbo zahtev in zna-
nja na: Hinko Kranjec,
Dubrovnik II. (Lapad) —
Pension Šumartin. (b)

Izvežb. prirojevka

za boljšo damsko konfek-
cijo v večjem obsegu, se
sprejme takoj v Ljubljani.
Starost od 25 do 35 let.
Služba stalna, plača do-
bra. Pismene ponudbe z
navedbo dosedanje prak-
se je nasloviti na upravo
»Slovenca« pod šifro
»Prirojevka« št. 1696.

Mesar. pomočnika

takoj sprejemem. Oziram
se samo na osebne pro-
šnje. Jože Musar, mesar,
Ljubljana, Sv. Petra ce-
sta št. 61. (b)

Restavracij. kuharico

z dobrimi sprichevali spre-
me takoj restavracija v
Ljubljani. — Dopisi pod
»Kuharica Ia« na upravo
»Slovenca« št. 1801. (b)

Perfektna kuharica

ki je dovršila gospodinj-
sko solo, se sprejme. Po-
nudbe na gospo Mela
Šoten, Beograd, Ko-
sovska 5/I. (b)

Vajenci

ki zna tudi nemško, spre-
me Anton Sinkovec, trg-
ovec s čevlji, Pod Trančo
št. 1, Ljubljana. (v)

Vrtnarski vajenec

z vso oskrbo v hiši, se
sprejme. Vrtnarstvo Ja-
nežič, Mengeš. (v)

Učenec

za večjo trgovino meša-
nega blaga na deželi —
se takoj sprejme. Pogoji:
14 do 15 let star, močan,
zdrav, poštenih staršev,
z dobrim šolskim spricheva-
lom ter dober računar.
Ponudbe na upravo »Slo-
venca« pod šifro »Učenec
mešane stroke« 1642. (v)

Kovaškega vajenca

takoj sprejemem. - Hrome
Franc, vojni in podkovski
kovač, Smartno ob Savi,
p. Moste. (v)

Učenca

za pekovski obrt, z vso
oskrbo v hiši, sprejemem.
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 1722. (v)

Petnajstletno dekle

z dobrim sprichevalom, že-
li kot vajenka v trgovino.
Gre v mesto ali na de-
želo. Naslov v upr. »Sl.«
pod št. 1668. (v)

Učenko

sprejme takoj modistka
Ida Škof-Wanek — Pod
Trančo 2. (v)

Pouk

vse predmete po 8 Din.
Ponudbe na upravo »Slo-
venca« pod »Akademik«
št. 1685. (u)

Uspešno nemško

konverzacija nudim po
5 Din od ure. Dopise na
upravo »Slovenca« pod
»Gladko nemško« 1683. u

Zasluzek

Za obnošene ženske obleke

ali perilo grem na dom
šivat. Ponudbe na upravo
»Slov.« pod »Damski in
moški krojač« št. 1753. (z)

Denar

Družabnika

z gotovino išče že nad
trideset let dobro vpelja-
na veletrgovina. Dopise
na upravo »Slov.« pod
»Engro Ljubljana« 1675. d

Vložna knjižica

Ljublj. kreditne banke
za 100.000 Din
se prevzame s polno vred-
nostjo na hipoteko na pr-
vo mesto. Ponudbe na
upravo »Slovenca« Mari-
bor pod »Hipoteka« št. 1645. (d)

Vsem dolžnikom!

Za Vas posluje »Zaščita«,
reg. zadruga z omeji. zav.,
Ljubljana, Masarykova c.
št. 14-II. Zaujmite Vaše
težave, poverite ureditev
Vaših obveznosti zadrugi,
ki je v nešteti slučajih
posredovala med upniki
in dolžniki z dokazanimi
in odličnimi uspehi.

Najkulantnejša posojila

dajemo na vloge vseh bank,
vrednostne papirje, vojno
škodo držav. bone. Blai-
rova posojila in na ku-
rantno blago. Naloge iz
provinice promptno izvr-
šujemo. Pučka štedionca,
Zagreb, Meduličeva br. 31.
Telefon 90-03. — Naš za-
stopnik za dravsko bano-
vino je Rudolf Zorč, Ljub-
ljana, Gledališka ulica 12,
na katerega se je obrniti.

Hranilne knjižice

sprejemem takoj kot po-
sojilo. V 1. do 2. letih
vrnem z obrestmi gotovo
denar. Garancija popolna!
Ponudbe na upr. »Slov.«
pod »Obresti« št. 1733. d

Hranilno knjižico

Mestne ljubljanske hranil-
nice z 18.000 Din iščem
proti mesečnemu odpla-
čilu. Ponudbe na upravo
»Slov.« pod »Garancija«
1746. (d)

Posojilo

200.000 Din, samo od pri-
vatnika, rabim. Polovico
tako, drugo pa do konca
leta 1934 Nudim garan-
cijo: vknjižbo na prvem
mestu na trgovsko hišo v
mestu Celju v vrednosti
800.000 Din ter še na 40
tisoč m velikem stavb-
nem prostoru na periferiji
mesta (sedaj prvovrstni
travniki z uto), po potrebi
police proti požaru v
vrednosti nad 1.000.000
Din. Obresti in vrnitev
posojila po dogovoru. —
Ponudba do 25. II. 1934
pod šifro »50« št. 1625 na
upravo »Slov.« v Celju. d

Kmetije — dolžniki!

Pri ureditvi Vaših dolgov
ste ali boste naleteli na
razne ovire, kljub temu,
da ste zaščiteni. Obračaj-
te se za pomoč vselej na
»Zaščito«, edino zadrugo
te vrste v Sloveniji, ki na
zadružni podlagi urejuje
za svoje člane tudi vse po-
ureditve o zaščiti kmeta. —
»Zaščita«, reg. zadruga z
omeji. zavozo, Ljubljana,
Masarykova 14-II.

Stanovanje

podprtilno, v mestu, so-
ba in kuhinja, se odda s
1. marcem. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 1686. (c)

Enosobno stanovanje

s pritliklinami takoj od-
dam. Moste, Prešernova
ulica 26. (c)

Stanovanje

dvo- ali trisobno oddam
s 1. majem Podmilščakova
ul. 27. Bežigrad. (c)

Sobico in kuhinjo

oddam na Illovi. Jurčko-
va pot št. 101. (c)

Petsobno stanovanje

komfortno — se odda s
1. majem pri sv. Jožefu
po zmerni ceni. Naslov v
upravi »Slov.« št. 1755. (c)

Dvosobno stanovanje

lepo, s predsobo, kuhinjo
in kabinetom oddam ta-
koj ali z marcem. Tovar-
niška ulica 25, Moste. (c)

Enosobno stanovanje

s kuhinjo oddam za ma-
rec v Rožni dolini ce-
st. XV št. 17. (c)

Stanovanje

dvo- ali trisobno oddam
s 1. majem Podmilščakova
ul. 27. Bežigrad. (c)

Sobico in kuhinjo

oddam na Illovi. Jurčko-
va pot št. 101. (c)

Petsobno stanovanje

komfortno — se odda s
1. majem pri sv. Jožefu
po zmerni ceni. Naslov v
upravi »Slov.« št. 1755. (c)

POZOR! UGODNA PRODAJA!

Lepa trgovska hiša z velikim dvoriščem in vrtom
ter k trgovini spadajočim skladiščem in več sta-
novanjskimi prostori, na lepem in prometnem me-
stu v Beltincih (Prekmurje) naprodaj! — Dalje ena
gospodarska hiša z lepim dvoriščem in vrtom,
enim oralom njeve, na lepem mestu v Ljutomeru
naprodaj. Cena za obe hiši je zelo ugodna. Resni
Reflektanti naj se pismeno javijo za nadaljnja po-
jasnila na upravo »Slovenca« pod »Ugodna cena«
št. 1386.

Stanovanja

ISCEJO:

Dvosobno stanovanje
solčno, išče dvočlanska
družina. Ponudbe na upr.
»Slov.« pod »V centru«
št. 1743. (c)

Dvosobno stanovanje

solčno, s pritliklinami —
iščeta — mestu za 1. april
ali maj dve osebi. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod »Pod enim ključem«
št. 1737. (c)

Stanovanje

tri ali štirisobno s prit-
liklinami, v novi vili z vr-
tom, v bližini tramvaja
se išče. — Eventuelno se
plača za dve leti vnaprej,
ako je cena temu primer-
na. Prednost imajo oprem-
ljena stanovanja brez pe-
rija. Ponudbe na glasni
oddelek »Slovenca« pod
»Denar vnaprej« 1718 (c)

Prazno sobo

išče starejša gospodinja
s 1. marcem. Ponudbe z
navedbo cene na upravo
»Slovenca« pod »Soba«
št. 1569. (c)

Dvosobno stanovanje

s kabinetom, kopalnico,
pritliklinami, visokoprtil-
no ali li. nadstr., v centru,
iščem. Ponudbe pod »Ma-
la družina« na upr. »Sl.«
št. 1689. (c)

Katera stranka

bi odstopila za maj ali
prej eno — ali dvosobno
stanovanje proti nagradi
v mestni hiši na Jegličevi
cesti. Poizve se pri hiš-
nici istotam. (c)

ODDAJO:

Oporemljeno sobo
zračno, parketirano, od-
dam solidnemu gospodu
s 1. marcem. — Poljanski
nasip 10, desno stopnji-
šče, II. nadstropje, Požar.

Dvosobno stanovanje

komfortno, oddam za ta-
koj ali pozneje. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 1547. (c)

Upravni odbor

Oražnovskega dij. doma

oddam s 1. marcem t. l.
po eno enosobno stanova-
vanje s kuhinjo v Wolfo-
vi ulici št. 12 in na Do-
lenjski cesti št. 23. — In-
formacije se dobe pri hiš-
niku v Wolfovi ulici 12. c

Stanovanje

podprtilno, v mestu, so-
ba in kuhinja, se odda s
1. marcem. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 1686. (c)

Enosobno stanovanje

s pritliklinami takoj od-
dam. Moste, Prešernova
ulica 26. (c)

Stanovanje

dvo- ali trisobno oddam
s 1. majem Podmilščakova
ul. 27. Bežigrad. (c)

Sobico in kuhinjo

oddam na Illovi. Jurčko-
va pot št. 101. (c)

Petsobno stanovanje

komfortno — se odda s
1. majem pri sv. Jožefu
po zmerni ceni. Naslov v
upravi »Slov.« št. 1755. (c)

Dvosobno stanovanje

lepo, s predsobo, kuhinjo
in kabinetom oddam ta-
koj ali z marcem. Tovar-
niška ulica 25, Moste. (c)

Enosobno stanovanje

s kuhinjo oddam za ma-
rec v Rožni dolini ce-
st. XV št. 17. (c)

Stanovanje

dvo- ali trisobno oddam
s 1. majem Podmilščakova
ul. 27. Bežigrad. (c)

Njivo

blizu Sv. Križa oddam v

najem. - Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 1756. (n)

Odda se lokal

Tržaška cesta št. 5. (n)

Zelenjadni vrt

sredi mesta, 500 m², do-
bro zagnojen, gnoj na raz-
polago, se odda v najem.
Vprašati pri hišniku: Sv.
Petra cesta 79. (n)

Stara gostilna

na prometnem kraju v
centru Ljubljane se odda
pod zelo ugodnimi pogoji
v najem. — Ponudbe na
upravo »Slovenca« pod
»Gostilna« št. 1779. (n)

Oporemljena soba

lepa, se odda. Maribor,
Dušanova ul. 8. Magda-
lensko predmestje. (s)

Prazno sobo

solčno, parketirano z
električno lučjo, s poseb-
nim vhodom, oddam. —
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 1741. (s)

Dve prazni sobi

oddam. Opekarska cesta
št. 23. (s)

Oporemljeno sobo

oddam boljšemu gospodu
v bližini sv. Jožefa. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 1688. (s)

Soba

v katero se lahko postavi
štedilnik, oddam za 200
Din. Sv. Petra cesta 71. s

Soba

oddam 1—2 osebama za
100 Din mesečno. - So-
darska 6-I., nad sv. Flori-
janom. (s)

Solčno sobico

pri Sv. Petru oddam. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 1803. (s)

Prodamo**Vreče za oglje**

močne, trpežne — nudim v vsaki množini in po nizki ceni. Ljudevit Sirc, Kranj. (1)

Pridelke suhe robe

kot obode, rešeta, žlice, krošnike in dr., prodaja po nizki ceni Zveza lesnih domačih obrti, oddelka Sodražica. - So-lidno blago direktno od obrtnika. (1)

Suh les

za mizarje, kolarje, strugarje in sicer za 5 m³ javorja, 7 m³ hrške, 1 1/2 m³ hrsta, 1 m³ jesena, deske in plohi, naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1555. (1)

Trgovina

z mešanim blagom in buffet, v središču 3 to-varn, vsled družinskih razmer poceni naprodaj. Sigurna eksistenca. Vprašanja nasloviti na: Milan Serdar, trgovina mješovitih robe, Zagreb, Rusanova 24. (1)

Gozdne sadike:

smrekove in mecesnove bo oddajal po nizki ceni za spomladansko saditev. Naslov: Ožbolt A., upravnik, Koprivnik, Kočevje. (1)

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v veliki izbiri narugodne in naenene trvdka Karl Prelog, Ljubljana Židovska ulica in Stari trg (1)

Šivalni stroj

z okroglim čolnikom — poceni naprodaj. Dvorkova ulica 3, I. nadst., levo. (1)

Premog, drva, koks

prodaja Vinko Podobnik Tržaška cesta št. 16 Telefon 33-13

VATO

v tablah in za odeje — preden naročite za Vašo potrebo — zahteva te moje vzorce in cenik.

Arbeiter-Maribor**Perje**

puh, 15 vrst — od 8 Din naprej — ter volno in žimo

za modroce prodaja najceneje SEGA, Wolfova 12 (Ivoriščel).

Otroški vozički

najmodernejši ter najcenejši pri M. Tomšič, Sv. Petra cesta 52. (1)

Vsakovrstni vozovi

so naprodaj pri izdelovalcu vozov, ki jih ima stalno v zalogi razne vrste ter jih izdeluje tudi po naročilu. Sprejema tudi v zameno in popravilo. Hromec Miha, Sneberje št. 47 pri Ljubljani. (1)

OZNANILO

Cenjeno občinstvo se vljudno obvešča, da je staroznana gostilna »Pod Trančok« (pri Olupu) nanovo prenovljena. Točijo se prvovrstna štajerska in dolenska vina. Na razpolago vedno mrzla in gorka jedila. Postrežba točna. Cene nizke. Čez ulico 1 dinar ceneje. Za obilen obisk se priporoča Josip Olup, Ljubljana, Pod Trančo, Stari trg 1.

Zapustila nas je za vedno naša draga teta, sva-kinja in sestrična, gospodična

Franja Žebrè

učiteljica v pokoju

dne 17. t. m. po mučnem trpljenju, spravljena z Bogom. Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v ponedeljek, dne 19. t. m. ob dveh popoldne v dveh mrtv-ske veže Stara pot št. 2.

Ljubljana, dne 17. februarja 1934.

Družina Žebrè.

Kdor rabi

pisarniške in šolske potrebščine, pisarni papir, kipe, križe, svečnike, svetinje, slike, mašne knjižice ter nabožne knjige, kupuje pri

H. NIČMAN, LJUBLJANA
KOPITARJEVA ULICA 2

zato

ker imajo veliko zalogo, zelo bogato izbiro, solidno nizke cene ter točno postrežbo.

Trgovci imajo primeren popust!

FOTOAPARATE

svetovnih vrst Zeiss-Ikon // Roden-stock // Voigtlander // Welta // Certo I. t. d. I. t. d. // ima vedno v zalogi

FOTOTRGOVINA JUGOSLOVANSKE KNJIGARNE

v Ljubljani // Miklošičeva cesta 5

38 A. Z. panjev

s čebelami naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1602. (1)

Avtopneumatika

820 x 120 se poceni proda. R. Stermecki, Celje. 1

Lepa namizna jabolka

večja množina naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1678. (1)

Prvovrstno belo vino

letnikov 1931, 1932 in 1933, večje množine, naprodaj pri producentu Janiču Maksu, Volčje, občina Sromlje pri Brezicah. Pismo vprašanje na naslov: Janič Maks, Celje. Gosposka ulica 23. (1)

Otroški voziček

malo rabljen, prodam. Peter Hočvar, Ciglerjeva 9, Novi Vodmat. (1)

Puško

dvocevko, petelinko, kal. 16 mm, sistema »Bayard«, skoraj novo, po ugodni ceni prodam. — Naslov v upravi »Slov.« št. 1773. (1)

Polenovko

slanike in sardine, zamčeno kaljiva semena, trsne škarje, razno železnino

kupujte pri JOS. JAGODIČ, Celje

Glavni trg, Gubčeva ulica

Na javni dražbi**ugodno naprodaj:**

Voz zapravljevec in navadni, dne 21. II. 1934 ob pol 16. Vižmarje 65.

Mlatilnici, slamoreznici, moška kolesa, dne 21. II. 1934 ob 17. St. Vid 74 pri Ljubljani.

Moško kolo, dne 22. II. 1934 ob 15. Zg. Šiška št. 18. (1)

PROMET

komisiji trgovina in splošna posredovalnica za nakup in prodajo različnih dobro ohranjenih predmetov v Ljubljani, Napoleonov trg (nasproti križevniške cerkve) — ugodno prodaj.

Več šivalnih, obrtniških, industrijskih, pletilnih, pisalnih in raznih drugih strojev.

Otroške vozičke, moderne, še malo rabljene, foto-aparate, opalograph, kolesa, moška in damska, klavirje, citre, gramofone, violine, harmonike in več drugih muzikalij.

Dve jedilnici, moderni in masivni, otomano, posamezne dele pohištva in še več drugih dobro ohranjenih predmetov.

Obrt**Posteljne mreže**

izdeluje na lesenih in železnih okvirjih najceneje in jih sprejema v popravilo Alojz Andlovic, Komenskega 34. (1)

Za Din 1500-

dobavim praktičen couch poitiran les la tapetniško delo. — Tak cenen nakup Vam je mogoče le, če naročite kompletno in direktno pri tapetniški tvrdki Rudolf Sever, Marjiti trg 2 Največja izbira blaga za pohištvo

Modroce

posteljne mreže, železne zložljive postelje otomane divane in tapetniške izdelke tudi naenene RUDOLF RADOVAN tapetnik. Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevleke pohištva.

Pšenično moko

najboljših mlinov tudi najceneje vaterjavina kisa in mletskih izdelkov

A. VOLK LJUBLJANA

Resljeva cesta 24.

Za točno izplačilo celih zavarovanih vsot po umrlih svojcih se posmrtninskemu zavarovanju

„Karitas“ zahvaljujejo:

1) Mihelič Franc, Frančiška Limbuš, 15. II. 1934

2) Koren Zolija, Jareninski vrh, 8. febr. 1934.

Za mlin ali drugo industrijo!

V večjem mestu srednje Dalmacije je naprodaj moderna trinadstbna zgradba s kompletno mlinsko opremo, stanovanjskim poslopjem in več m. gra-jem m. kompleksom zemlje. Pripravno tudi za drugo industrijo. - Cena uročna. - Gotovina ni potrebna. Vprašanja pod »Srednja Dalmacija P-3316« na Inter-tek am d. d., Zagreb Masarykova ul. 23

Tudivnaši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«. »Doma-ljuba« in »Bogoljuba« naročate inserate in dobite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne Telefonska številka 3030.

Pohištvo

mizrstva WESIAK je poceni, lepe oblike in ustreza vsem zahtevam

KAREL WESIAK

MARIBOR

Cankarjeva ulica 2

Večje posestvo

ob železniški progi Poljčano—Ponikva, štarsko, ali v tujski okolici, kupim Plačam takoj v gotovini. Posestvo naj obstoji iz vinskih gor, živinoreje in sadereje. V ponudbi je opisati volkost, donos in ceno ter vpsati na upravo Slovenca v Ljubljano pod »Ponikva 1604

Stev. 43.

Razpis

Na podlagi člena 85 zakona o državnem računovodstvu razpisuje podpisana uprava najemno od-dajo obratnih prostorov za dobo dveh let, in sicer: 1. zdraviliške brvnice in 2. zdraviliškega bazarija. Natančnejši najemno-oddajni pogoji so intere-sentom na razpolago v pisarni zdraviliške uprave. Pravilno kolkovane pisemne ponudbe je vložiti najkasneje do 15. marca t. l. pri upravi banovinskega zdravilišča Dobrna pri Celju.

Uprava banovinskega zdravilišča Dobrna pri Celju, dne 16. februarja 1934.

Zahvala

Vsem onim, ki so našega nepozabnega, nad vse ljubljene sinčka-edina, brata, nečaka in vnuka, našega

Frančeka

s skrbjo iskali, vsem, ki so z nami so-čustvovali in nas v naši neizmerni žalosti tolažili, naša najiskrenejša zahvala.

Prav posebno se zahvaljujemo č. g. katehetu Ravšlu in g. šolskemu upravi-telju Sardoču za njune tolažilne besede ob odprtem grobu, učitelstvu, cerkve-nemu pevskemu zboru in zboru šolarč-kov-sošolcev in sošolk pokojnikovih, ter vsem, ki so našega Frančeka spremlili na njegovi zadnji poti — na njivo večnega miru.

V Št. Ilju v Slov. goricah, 17. II. 1934.

Drago in Dragica Swaty,

starša,

Dragica in Dorica,

sestri in ostalo sorodstvo.

angleškega in češkega sukna!

BOGATA IZBIRA!

A. & E. SKABERNÈ LJUBLJANA

Do preklica jemljemo v račun zopet hranilne knjižice (tudi prepise) prvovrstnih tukajšnih denarnih zavodov

PROST VSEH MUK

POAPNENJA ŽIL!

Gospa B. K. iz W. nam piše: Zdravja svojega moža si ne bi mogla misliti brez Vašega zdravilnega in v resnici čudotvornega sredstva. Ni mogel že skoro več ho-titi, govoriti je zelo slabo in tudi jasno misliti že ni mogel več. Sedaj dobro govori ter dela daljše izlete in potovanja brez težav.

Zahvaljujem se najlepše in najpriščneje! Znanstveno razpravo o tem domačem zdraviljenju s pitjem pošlje na željo popolnoma brezplačno

poštno zbiralno mesto:

GEORG FULGNER, Berlin-Neukölln Ringbahnstrasse 24, Abt. P. 110

Pomladarske novosti prihajajo

Trgovski dom Maribor

Sprejemamo tudi hranilne knjižice do preklica!

Zahvala

V naši težki boilesti zaradi izgube našega srčno ljubljene sina, brata, go-spoda

Slavka Novina

izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki so nam izkazali sočutje na kakršenkoli način. Posebno se zahvaljujemo č. o. frančiškani, vodstvu III. reda, svetni duhovščini, g. dr. Polensku za zdravniško pomoč, križarjem, g. učitelju Ivan-tiču za spremstvo s šolsko mladino, so-rodnikom, poštnim uslužbencem, darovalcem vencev in cvetja in vsem tistim, ki so nam lažali trpljenje v vseh tistih po-kojnika, in končno vsem onim, ki so po-kojnika v tako lepem sprejedu spremlili k večnemu počitku.

Bog tisočkrat plačaj!

Novo mesto, 15. februarja 1934.

Zalujoči starši, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo.

N * O * V * O V LJUDSKI KNJIŽNICI

IVAN S. TURGENJEV LOVČEVI ZAPISKI

DRUGI
DEL

Lebedjan — Tatjana Borisovna in njen nečak — Smrt — Penca — Peter Petrovič Karalajev — Zmenek — Hamlet škigrovskega okraja — Črtophanov in Nedopjuskij — Konec Črtophanova — Živa svetinja — Ropota! — Epilog: Šuma in stepe

224 strani — Vezano v fino Fifi platno — Cena za naročnike broš. Din 45.—, vez. Din 55.—. — Naročnikom ljudske knjižnice se bo knjiga razpošiljala ta teden

PREKRASNA KNJIGA!

Prihodnji teden izide

FRANJA ERJAVCA ZBRANO DELO / I. ZV

V zadnjem času smo izdali:

Vodnik-Ložar / Sodobna slovenska lirika — A. Bilimovič / Vvod v ekonomsko vedo — Milko Kos / Zgodovina Slovencev od naselitve do reformacije — Ivan Turgenev / Plemiško gnezdo, roman — Ivan Turgenev / Lovčevi zapiski, I. del — Sigrid Undset / Kristina, Lavransova hči, II. del: Žena

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI.

BANKA BARUCH

15. RUE LAFAYETTE
PARIS

Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75

Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu.

Odpremilja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi

v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše

čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064 04 Bruxelles.

FRANCIJA: No. 1117-94 Paris.

HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst.

LUKSEMBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Za zdravljenje ozeblin in ozebljih členkov

se uporablja topla kopeli, v kateri se najprvo raztopi 3 žlice prave soli Sv. Roka. V tej kopeli se namaka ozeblji do telesa. Nato se bolno mesto masira z malo vazelinom in zavije v mehko gorko cunjico. Tako bo nastopilo blagodejno otajanje in ko boste v 4-5 dneh to ponovili, bodo ozebljne prešle in nože bodo zopet popolnoma v redu. Izdaten paket soli Sv. Roka se dobi že za Din 9.—.

MOKA ADA

Iz mlina Davida Huberta.

mleta iz najboljše izbrane potiške in baneške pšenice.

Neprekosljiva je v kvaliteti
v peki in okusu.

Cenejša je od drugih mok,

ker pri svoji prvovrstni kvaliteti ni dražja od manjvrednih znamk.

Vsak trgovec, pek in gospodinja naj zato v lastnem interesu zahteva vedno le MOKO ADA.

Stalne zaloge moka ADA imajo trgovci: »Ekonom«, Prvo delavsko konzumno društvo, Ljubljana — Gorjane, Ahacii in Silber, Kranj — Josip Kobe, Novo mesto — Matheis, Brežice — Kresse, Kočevje — A. Domicelj, Rakek — Engelsberger, Krško — Jože Resman, Zapuže — Anton Stergar, Kamnik — Mihelčič, Zagorje — Matko Kranjc, Vrhnika — Franc Oset, Sv. Peter v Savinji, dolina — Balon, Hariander, Kovačič, Jesenice — Janko Končar, Litija — Ziberl, Škofja Loka

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

Stanko Harmel, Zagreb, Langov trg šte. 2.

Si si želiš zaslužek

si lahko ustvari podjeten trgovec, ki bi prevzel

EDINO ZASTOPSTVO

za prodajo prvovrstnega premoga iz večjega rudnika v Dravski banovini. Na razpolago mora imeti primerna sredstva v gotovini in dati garancijo v katerikoli obliki.

Ponudbe z referencami je poslati na upravo lista pod „Prodaja premoga“ št. 1695.

ZAHVALA. Za premnože dokaze iskrenega sočutja, ki smo ga bili deležni v obilni meri ob priliki izgube predragega so-
proga, očeta, starega očeta, gospoda

BARTIČA ANTONA

finančnega nadpreglednika v pokoju

izrekamo vsem najtoplejšo zahvalo. Prav posebno pa se zahvaljujemo št. duhovščini, v prvi vrsti p. Valerijanu Landergotu za tolažilne besede ob odprtem grobu, pevskemu društvu »Jadranc« in njegovemu pevovodji Lahu za zapete žalostinke, g. dr. Mariniču za njegovo veliko skrb ob času bolezni, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za spremstvo na njegovi zadnji poti. Prosimo, ohranite blagega pokojnika v najlepšem spominu.

Maribor, dne 17. februarja 1934.

ZALUJOČI OSTALI

Opozorjamo na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki!

Din 85 mesečno

Vaše življenje je popolno samo tedaj, ako ste v zvezi s svetom. To Vam omogoča naš „JADRAN“ radio prejemnik. — Javite se takoj pri naših zastopnikih. — Aparate oddajamo po vrstnem redu prijav.

Največja radioindustrija sveta

PHILIPS RADIO

Ludvik Ganghofer:

19

Samostanski lovec

Okno se je hrupno zaprlo. Gitka je ostala kakor omamljena in se je prijelala z obema rokama za glavo. Ali je bilo mogoče? Otrok — taka sladka, srčkana stvarca. In našel se je človek, ki ni stekel, kar bi mu dala pljuča, da bi pomagal!

Pomagati? Pomagati. Sedaj kdo? Kdo? Pater Evzebij! Ta je ozdravil sinčka samostanskega valpita. Gitka je stekla in vsa zasopla dospela do samostanskih vrat. Zvonec je prodorno zapel, kajti Gitka se je bila z vso težo svojega telesa obesila za ročaj.

»Pater Evzebij... kje je pater Evzebij?« je zajokala, ko se je odprlo zamreženo okence.

»Deklič! In ponoči?« se je začudil vratar. »Kaj hočeš patru?«

»Bolno dete imamo doma... pater Evzebij naj mu pomaga. Ah, dobri brat vratar, prosim vas, prosim vas...«

»O moj ljubi Bog, otrok, patra danes ne boš dobila... že dva dni se mudi v šentjernejski samostani.«

Gitka se je morala oprijeti zidu, da ne bi omahnila.

»Toda povej, kaj je otročičku?«

»Nič več se ne gane in nič več ne gleda... ne pozna me več... ah, brat vratar, tako ljubeč, dober otročiček!«

»Ne smeš jokati, dekle, ljubi Bog bo že pomagal! In počakaj za hipec...« Obraz izza rešetke je zginit, potem se je pokazala skozi odprto roka z drobno stekleničico. »Vzemi, deklíč, vzemi... je najboljša, kar imamo.«

Gitka je zgrabila z obema rokama.

»Natri s tem otročičku čelo in senca, in žilo

na rokah, in mesto, kjer bije srce, in moli tri očenase... to pomaga! Tisočem je že pomagal! In sedaj pojdi dekle! Hvaljen Jezus Kristus!«

»Amen!« je jeknila Gitka. Bila je beseda najgloblje zahvale. In plakaje je zbežala proč, toda ne več iz trpljenja, jokala je iz veselja. Kar je nosila v rokah in pritiskala na srce, saj je bila gotova rešitev: blagoslovljeno sveto olje! Znova in znova je ponavljala besedo za besedo: »Čelo, senca, žile in kjer bije srce! In da bi vendar le premalo ne molila, je pričela že kar zdaj, ko je tekla in tekla: »Oče naš... ki si... v nebesih...«

Upehana, da ni zmogla besede več, je dospela do hiše.

Zefa ji je prišla nasproti, zmedena, smrtno blede in vsa v solzah. »Ali pride? Ali pride?«

Gitka je odkimala: spregovoriti ni mogla; toda v tem, ko si je pritiskala eno roko na sopeče prsi, je z drugo že tiščala stekleničko Zefi v roke.

»Moj Bog, Gitka, govori vendar.« je tarnala ženska, »saj vidiš, da sem od strahu vsa iz sebe!«

»Vzemi... vzemi... to mora pomagati. Ze... da tisočem, tisočkrat tisočem je pomagalo, je dejal! Oče naš, ki si... v nebesih...« In v molitvi je zdrknila ob postelj, kjer je ležalo dete še tako, kakor ga je bila pustila.

»Toda, Gitka, govori vendar, kako naj pomaga, kaj naj s tem napravim?«

Bolj z znamenji, ko z besedami je ponovila Gitka nasvet, ki ga ji je bil dal brat vratar. Klečeč ob postelji je svetila z utripajočo lojevko in pri tem molila z glasom zatopljenim od solza, dočim je delala Zefa, kar je bil naročil menih. Z drhtečimi rokami je med solzami in nežnim ogovarjanjem razgalila mati otroka, ki je ležal pred njo kakor s stebelca odpadla cvetka. Nežno, ljubko trupelce, okroglo in belo kakor izoblikovano iz voska, toda vsi udje negibni v togem krču.

Končno se je glasno sopeč zravnila Zefa pokonci; naredila je vse, kar se je moralo zgoditi. Popravila je gljavice in je skrbno razprosilila spet toplo odejo po otroku, ki je bil očitno brez občutka za vse, kar se je z njim dogajalo.

»Meniš, Gitka... da bo pomagalo?«

»Da, da, saj mora pomagati!«

»Ljubi Bog, daj tako! Samo, da bi bil Wolfrat doma!«

In zdaj sta sedeli Zefa in Gitka, ena otroku pri glavi, druga pri nogah, uro za uro, v tihi molitvi čakaje na čudež, ki sta nanj upali.

Enkrat je otrok rahlo zababljaj, se zleknil in s stisnjenimi pesticami udaril ob stran.

»Gitka!« je jeknila žena.

»Bodi brez skrbi... pomaga, vidiš, že pomaga. Več upira se, bolezen, ker čuti, da mora iz telesa.«

In sta spet sedeli v čakanku in molitvi. Noč se je tiho plazila proč in skozi okno je silil odsvit bodočega se jutra.

Zefa se je oddahnila. »Sedaj bo Wolfrat pač kmalu prišel!«

Gitka je pokimala: sedela je ob postelji s sklenjenima rokama na krilu in niti hip ni pogledala od otrokovega obrazka.

In spet je potipala Zefa malo, trdo zaprto ročico. Prestrašila se je. »Gitka... ne vem... otročiček je tako mrzel! Tu sezi sem... kaj deš, kaj bi bilo?« Oči je imela široko odprte in glas se ji je tresel od strahu.

Gitka je objela z obema rokama mrzlo, voščeno blede otroško pestico. Tedaj je presunilo tudi njo, ni vedela zakaj. Spregovoriti ni mogla. Pogledala je Zefa v plahem strahu.

»Kaj meniš...« je stokala žena, »če bi mu prte pogrela...«

»Da, da...«

Zefa je izvlekla polno naročje prtenine iz skrinje, planila v kuhinjo, zakurila in stlačila hodnino v glinasto skledo, da bi jo ogrela na ognju.

Ihte je odprla večna vrata na stečaj, jarka svetloba velikonočnega jutra ji je planila v obraz. Spotaknila se je na pragu, se ujela in stekla na cesto, da bi pogledala, ali morda ne prihaja že odkod mož. Nič ni, dokoder ji je neslo pekoče oko.

»Moj Bog, moj Bog, če bi le bil ostal doma!« je tarnala in se opotekala nazaj.

V izbi notri je klečala ob postelji Gitka, pihajoč v mrzle otroške prstke, ki jih je stiskala v svojih dlaneh. Niso se ogreli. »Zefa, Zefa!« je kriknila v mučnem strahu in hotela steči k vratom. Toda ko se je dvignila, se ji je zazdelo, kakor da bi otrok krenil z glavo. Videla je prav — lahen trepet je prešel trepalnice, in usteca so se zganila, kakor bi hotela spregovoriti.

»Mučica,« je jeknila Gitka v novem, veselem upanju in se zgrudila spet na kolena.

Tedaj je otrok malce dvignil ročice in tipal z razkrošenimi prstki po zraku. Gitka je menila, da išče njeno roko. »Da, da, moj ljubček, ročico jati, kajne?« je prišepetavala v vroči ljubeznivosti, držeč otroka za obe ročici. »Teta Dita ne gre proč, ne... poglej, saj sem spet pri tebi! Ali me ne poznaš več, ljubček?«

Na blede usteca je legel rahel, truden usmev; boleč zadih, potem se je telesce zleknilo, in mrzli prstki so se na lahno strepetali.

Tedaj je planila v sobo mati s toplimi prti »Zefa, Zefa!« ji je v burnem veselju viknila nasproti Gitka. »Na bolje gre, na bolje... že spet me pozna... in ko sem z njim govorila, se mi je nasmešnilo... poglej, Zefa, poglej vendar, se...«

»O ti ljubi, ljubi Bog...« je jekljala Zefa. Vse se ji je skoro vzelo glas.